EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES . 4 pessetes trimestre PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

ANY IV Barcelona, divendres 22 de novembre de 1907 NÚM. 645

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 6'00 pessetes trimestre BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes més mes | Cts. 5

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or LIEGE, 1905, Diploma d'Honor

AL COMPTAT ✱ A PLASSOS ✱ LLOGUERS

Passeig de Gracia, 84, ent.-BARCELONA

EN SUFRAGI DE LES ÁNIMES DELS

Benefactors y personal

que ha sigut de la CASA DE MATERNITAT Y EXPÓSITS se celebrará demá dissabte, dia 23, a les déu del matí, un funeral a la capella de dita Casa (carrer de Ramalleres)

La Junta de Govern agraïrà l'assistencia a dites honres fúnebres.

El dol se dona per despedit

No's convida particularment

MOSAICHS E F ESCOFET & C

Ronda Sant Pere 8

OLIS FINS

MARISTANY

EL NOTARI DON RAMON MALLA ha trasladat son despatx del carrer de Clarís al de AVINYÓ, 22, principal.

PASTILLAS MORELLÓ

SE DESITJA LLOGAR UN MAGATZEM

pera instalarhi una tipografia. Ha de medir de 200 a 300 metres quadrats. Ofertes per correu. Apartat núm. 358.

GERRES

PERA LLET

Aquestes gerres són fetes d'una sola pessa, de planxa d'acer fortament estanyada, ab lo que no hi ha cap recó aont puguin quedarhi restes de llet que fermentin. La boca es ample y permet una fácil llimpiesa, responent com cap altre a totes les exigencies higiènicas. — —

David Ferrer y C.ª, S. en C. — 6, ESCUDELLERS, 6 — Barcelona

DE NOSTRA COLABORACIÓ

Preparantse la caiguda

El trànguil que passa la política madrilenya, aquesta política d'ambicions personals que lluiten únicament pera apoderarse del poder, sense altra finalitat que aprofitarsen en benefici propri y dels que formen la corresponent pandilla, ha posat en perill de mort l'actual situació conservadora.

La raó aparent d'aquesta conjura, sembla esser la benevolensa den Maura pels solidaris. Mal que no tingui cap mena de confiansa en els bons propòsits del prohom conservador envers nosaltres, no diré pas que l'actitut atribuida al quefe del Govern davant del problema de Catalunya, no hagi contribuit a fer aixecar damunt del seu cap el sabre que menassa la vida del ministeri. Sabuda la mentalitat dels medis ont s'ha congriat la present nuvolada, qualsevol cosa que s'aparti de l'incomprensiva hostilitat, de la suicida intransigencia que es costum oposar a les reivindicacions catalanes, no ha de sorpendre que's consideri com una abominable traició.

Més el motiu principal, el veritable motiu, la causa fonda que ha provocat la formació de la pinya hostil al Govern, es la qüestió africana. Contra les veres necessitats del país, contra'ls propòsits den Maura, malgrat l'anemia de la nostra Hisenda pública, malgrat la sangria que li fora, hi ha qui desitja una guerra ab el Marroc y està disposat a valdres de tots els medis pera conseguir que la guerra vingui. Una guerra significa una pluja de galons, de creus, de gratificacions, de negocis de tota mena. Com no sentirse'l cor arborat d'entusiasme bèlic, davant de aquesta bella perspectiva? Com no intrigar pera fer que l'hermós somni se converteixi en realitat, mal que s'hagin de llensar esterilment unes quantes milionades de les que tant necessitem convertir en canals y camins; mal que's tinguin d'arrencar de la terra, de la fabrica o del taller uns quants milers de brassos dels pocs que encara treballen en fer crèixer la nostra riquesa?

Heusaquí perquè en l'ombra dels cenacles lliberals s'hi sent guerrera remor de sabres y espueles; y en el Parlament se canten himnes a la llei de Jurisdiccions; y en els diaris de Madrid s'entona la marxa de «Cádiz», com en els dies fatídics, precursors de la derrota; y allà en terres d'Andalusía, se movilisa tota una divisió, posantla en peu de guerra.

Què passarà? Es difícil pronosticarho.

L'única cosa perfectament certa y positiva, es que'l Govern trontolla, que la majoria parlamentaria perd ràpidament la seva coessió. Ja no es aquell bloc incommovible que donava an en Maura aires d'olímpica soberbia. Aprofitant l'actual agitació política, tots aquells prohoms de la colla conservadora que's creuen ab mèrits pera passar de les files de l'estat major a una suprema quefatura, maniobren en l'ombra, buscant ferse un grupet. Y el bloc se va desintegrant intensament, fins que'l dia més impensat vindrà la seva disgregació definitiva.

La prova de que tot això es cert, de que'l Govern bamboleja fins al punt de no tenir hora segura, es un article publicat per *La Epoca*, preparació de la caiguda que en Maura veu en perspectiva. Les raons que's donen en ell com causes productores de la situació en que's troba el ministeri, no són pas les que he exposat abans. Més, apart d'això, que no té en el cas present cap importancia, per tractarse d'una habilitat destinada a deixar an en Maura en bona positura, quan se trobi en l'oposició, l'article confirma punt per punt que estem en vigilies de una crisi. Vegis a continuació lo que diu *La Epoca*:

«... no se puede desconocer que al sumarse en el partido conservador elementos tan diversos como los que hoy lo constituyen, de procedencias tan distintas, nada tiene de particular que, perfectamente unidos en lo substancial, *subsistan en la estimación de detalles ciertas diferencias que, al poder la fuerza centrífuga del malhumor circunstancial más que la fuerza centrípeta de la habitual discreción, se manifiestan en términos más ó menos ruidosos*, pero siempre poco trascendentales sobre la moralidad total de la hueste; y como al partido conservador incumbe en la etapa presente una política más propicia á las amarguras del sacrificio que á las satisfacciones del mando, *esto es también un motivo para que se presenten aquellos momentos de malhumor, y se exagere á veces su alcance.*»

Y afegeix, una mica més avall:

«Muy razonable parece á todos que las funciones de justicia en los pueblos no sean patrimonio del partido que manda, y que los empleos públicos no sean botín de la influencia política, y que la obra de justicia y de moralización en las administraciones locales no aparezca nunca en coincidencia con venganzas ó reparaciones, siquiera sean legítimas, de partido; pero no se puede evitar, constituídos desde hace muchos años los nuestros exclusivamente sobre esa base, *que el choque con el nuevo régimen les sorprenda y les amargue*, tanto más, cuanto más inferior es el elemento en que el choque se produce.

El partido local, que ve pasar los meses de Poder y m ntenerse en el Ayuntamiento á los que lo atropellaron, ó que contempla cómo el Juzgado municipal, por virtud de la nueva ley, pasa á manos de su mayor enemigo; los elementos subalternos de los partidos, que esperaban como recompensa de las pasadas amarguras el destino humilde, que ven cómo ya ni las plazas de policía ni las peatonías rurales se salvan de aquel propósito regenerador, *¿cómo no han de hacer llegar sus clamores al que siempre, por sus votos, los representara en el estado mayor del partido, y cómo éstos, aun convencidos de la altísima importancia moral de la política nueva, no han de sentirse amargados*, tanto más, cuanto menos dulzura pongan en suministrarla los principales administradores de esa nueva política?»

Com s'ha pogut veure, *La Epoca* regoneix que la situació conservadora està en crisi, que'l bloc se disgrega. Ella suposa que tot prové d'un empatx de moralitat, de que en Maura no ha volgut seguir els vells procediments consuetudinaris en la política espanyola. *Habíase gobernado casi siempre en España para los partidos; gobiérnase ahora para el país, y es natural, y con ello se contaba, que aun el mismo partido que hace el sacrificio, sienta las amarguras de toda abnegación, que en el éxito final hallará su recompensa.* Així, categòricament, ho afirma'l diari portaveu oficial de la conservaduria. Més tots els que tenim memoria recordem el trasvals d'arcaldes que feu el ministeri, arribat de nou al poder; y la vergonyosa aprovació de la llei dels sucres, y les maniobres den La Cierva colocant en la policia als seus agents electorals de Murcia. En què's basen, doncs, les afirmacions de *La Epoca?*

No: en Maura no cau per excés de moralitat, sinó per les raons exposades al comensament: per una intriga, per una subterrania maniobra de petites ambicions personals.

Y una vegada més queda demostrat que en la política espanyola no hi ha res que tingui consistencia, que tot se mou en ella a l'atzar de l'interès momentani dels homes que formen les oligarquies dinàstiques. Lliberals y conservadors són iguals en el fons. La llur actitut s'inspira igualment en migrades conveniencies. Ni en els uns ni en els altres podem tenir confiansa de cap mena. Unicament en nosaltres mateixos l'hem de tenir, en la virtualitat y la forsa d'aquest ideal català, que es l'única cosa ferma, viva y poderosa, entre'l secular ensopiment dels pobles hispànics y la corrupció dels homes que'ls governen.

JOAN D'AVINYÓ

Tot passant

"Don Clodoaldo„ errat de comptes

Parlant de la llei de Jurisdiccions, el diari de don Clodoaldo *publica un entrefilat que diu textualment:*

«La ley de jurisdicciones no puede ni debe derogarse, allí donde haya traidores á la patria é hijos espúreos de ella.

La ley de jurisdicciones debe subsistir, cumpliéndose con toda severidad, y subsistirá.

Está en ello empeñado el honor nacional y el de las instituciones militares, que son la más firme y genuina representación de la Patria.»

No m'entretindré pas a discutir si deu o no derogarse aquesta llei que es una vergonya pera tots nosaltres. ¿Com discutir semblant cosa, ab un home que no sent pujarli els colors a la cara sols de pensar que, en aquest temps de llibertat y civilisme, viu en terres ont està vigent una llei d'esperit inquisitorial?

Més en el retall copiat hi ha una afirmació que no pot deixarse passar a la lleugera, tant per esser una falsetat, com perquè ja fa massa temps que'ns la venen xiulant a les orelles u treientne arbitrarias conseqüencies. Aquesta afirmació es la de que «las instituciones militares son la más firme y genuina representación de la Patria».

En primer lloc, jo, ciutadà de Barcelona, me crec ab tant dret a declararme representació genuina de la meva patria, com totes les institucions militars que en ella puguin haverhi. Perquè jo, ciutadà, formo part integrant d'aquesta patria, ab el mateix dret y la mateixa qualitat que totes aquelles institucions.

Y vaig a demostrarho. La patria no ha sigut mai, encara que algú li hagi confós, l'extensió territorial, ni la bandera. El territori es el continent de la patria, la bandera un dels símbols d'ella. Si axí no fos, aquesta patria espanyola que sempre retreu don Clodoaldo, *ja faria temps que hauria deixat d'existir, ab les esmotxades territorials que ha sofert dels Austries fins ara; d'altra banda, cada cop que hi hagués un cambi de bandera la patria desapareixeria. Y les patries no desapareixen. Són eternes com les humanes agrupacions de les quals venen a esser una resultant. Els sentiments, les afinitats que lliguen als homes d'una d'aquestes agrupacions, heusaquí la forsa coessiva que fa les patries. El conjunt del viure d'aquests homes, heusaquí la vera patria, la patria viva.*

Les institucions militars poden esser representació d'aquesta patria, quan són verament nacionals, quan representen les aspiracions de tota la colectivitat a la qual perteneixen. Desgraciadament, avui dia, aquestes institucions, en general, no són més que mantenidores d'un estat de coses, d'una determinada organisació social. Y pot donarse'l cas, quan aquesta organisació no respon a les necessitats y al sentir general de la colectivitat, que, mantenintla contra'l voler colectiu, aquestes institucions, en comptes d'esser representació de la patria, de la patria viva, se converteixin en el seu principal enemic, en la causa primera del seu decandiment, de la seva ruina.

J. POUS Y PAGES

CULTURA CATALANA

EL TEATRE INTIM

L'Adrià Gual, incansable, ha decidit reanusar al Romea les sessions del Teatre Intim, del qual es director y fundador. La benemèrita campanya de cultura comensada per en Gual al Líric y continuada a Novetats, a les Arts y al Circol de Proprietaris de Gracia, se reprodueix enguany al Teatre Català. Està ja llesta l'organisació de la primera serie de funcions, y avui podem avensar el programa de les vetllades íntimes que durant els mesos de desembre, janer y febrer vinents se celebraran.

La serie està composta de quatre funcions en divendres, dedicades al teatre modern extranger. Les traduccions han estat encarregades a notables literats catalans, entre ells en Salvador Vilaregut. Vegis a continuació'l detall de les dates y de les obres corresponents a cada sessió:

Primera. Divendres, dia 13 de desembre de 1907. Teatre francès y teatre anglès. «Baraterìa», drama en dos actes d'Andrè de Lorde y Masson Forestier; «Pèl de panotxa», comedia en un acte de Jules Renard, y «La mà de mico», rondalla tràgica en un acte y tres quadros de W. W. Jacobs.

Segona. Divendres, 10 janer 1908. Teatre italià. «La llàntia de l'odi» (La fiaccola sotto il moggio), tragedia en quatre actes de Gabriele d'Annunzio.

Tercera. Divendres, 31 janer 1908. Teatre anglès. «La victoria dels filisteus» (The Triumph of the Philistines), comedia en tres actes d'Henry Arthur Jones.

Quarta. Divendres, 21 febrer 1908. Teatre alemany. «La campana submergida» (Die Versunkene Glocke), rondalla dramàtica en cinc actes de Gerhart Hauptmann.

Aquesta serie de selecte funcions es la dècima-sèptima de les organisades pel Teatre Intim y les quatre sessions corresponen a les 51, 52, 53 y 54, respectivament.

L'anunci de les vetllades íntimes del Romea ha despertat forsa interès en el nostre públic y ha estat rebut ab satisfacció per la intelectualitat barcelonina.

LLIBRES NOUS (1)

Nostre Dret Familiar, segons els autors clàssics y les sentencies de l'Antic Suprem Tribunal de Catalunya, per en FRANCISCO MASPONS Y ANGLASELL. Obra premiada per l'Academia de Jurisprudencia y Llegislació de Barcelona.

Qui desconegui el règim jurídic de la família catalana y el vulgui conèixer, trobarà dificultats giarebé insuperables. Perquè hi han fonts d'estudi, més no exposicions completes y científiques.

Y se comprèn. Catalunya, en tots els ordes de la vida, era un país de costums, com esqueia al poble més lliure del seu temps, que va dur el respecte a la llibertat civil al punt més alt que marca l'historia.

Per això en el llibre de ses lleis escrites sols s'hi troben alguns actes isolats de definició o de garantia, de la conciencia jurídica catalana.

Més materials se podien trobar en les decisions de la *Regia Audientia Cataloniæ*, però per una part tenen el defecte de presentar el dret en estat de discussió en casos particulars, buidat en els motlos judicials, y per altra banda, la majoria de les decisions desaparegueren en moments funestos o s'han de trobar en llocs de difícil exploració. Les més conegudes, ho són per la menció que d'elles ne fan els tractatistes de Dret.

Aquests sí que'n són rics de noticies y de doctrina, però són ben poc coneguts. Escrits en llatí, sense mètode, casuístics, ofegats per l'enfarfec de materials inútils avui y per una erudició d'escàs valor científic, són de difícil estudi. Y encara tenen altres inconvenients pitjors.

No'ls calificarem de *pugò* del nostre Dret, com fa un eminent advocat de Barcelona, però sí afirmarem que l'esperit dels autors clàssics està renyit ab el del poble. Pera ells no hi havia cap més Dret que'l romà; el nostre era municipal, quasi bé una excepció. Així era que l'aplicaven restrictivament, encara que tinguessin de retòrcer la raó y la equitat. Eren d'aquells que anomenaven al dret consuetudinari *jus asinorum!*

Això no vol dir que volguem prescindir dels tractatistes, ans al contrari, els mirem com la millor font pera conèixer l'estat de la conciencia jurídica catalana en part principal de la societat. Lo que hi ha es que cal procedir a un anàlisi de les obres clàssiques, a alambicar els datos del fet pera donàrloshi valor positiu y a fer un resum de doctrines pera fixar metòdicament el criteri dels tribunals y dels jurisconsults catalans.

Hi ha un exemple preciós a seguir. Es el fascicle en octau, imprès l'any 1833, aont, l'Ignasi Sanponts exposa la doctrina den Fontanella sobre'ls heretaments en cas de matrimoni, ab una concisió y una exactitut insuperables. Es una joia desconeguda, perquè ni tant sols se troba en les biblioteques del Colegi d'advocats y de l'Ateneu. Més no dubtem de que en Maspons y Anglasell la coneix y, fins ens atrevirem a dir, que, conscient o inconscientment, li ha inspirat la que ens fa corre la pluma, encara que'l cas sigui diferent.

De Sanponts ja no n'hi ha. S'han acabat els escolars de Cervera consagrats exclusivament a l'estudi d'aquells doctors escolàstics, glosadors, realistes y intèrpretes, de qui avui ni el nom se'n sab, y que són la preparació adequada pera dominar les obres dels autors clàssics.

En Sanponts la tenia en grau màxim aquesta ciencia, com ho mostra aquell monument que, ajudat per en Martí d'Eixelà y en Ferrer, va aixecar a les Partides del rei Alfons. Y a més s'havia assimilat d'un modo *total* el treball den Fontanella, refentlo de conformitat ab les necessitats y medis del sigle XIX. Això sols ho podia fer un Sanponts.

El treball den Maspons, formalment se sembla an el d'aquell, essencialment no. Es fragmentari, més extens que intens. No es un Tractat del nostre Dret familiar, encara que comprèn totes les materies que d'aprop o de lluny ab ell se refereixen. Es un extracte dels texts de la majoria dels autors que varen escriure sobre aital Dret. Però allí aont no troba la lletra d'aquells, en Maspons no posa'l llur esperit, deixa un buid. No fa com en Sanponts que agota la materia, sinó que reuneix materials pera conèixela. Del mateix modo que hi manca unitat de pensament, de doctrina y fins de manifestació. En Maspons hi posa lo que ha trobat; no hi fa res que'l desenrotllo de les institucions sigui incoerent o contradictori. Es que'ls autors són varis y tenen criteris heterogenis. Hi manca aquella essencialitat, aquella substantivitat llògica que forsosament han de tenir les nostres institucions familiars, y que si aparentment trenquen devegades, es sols en l'element formal, no en l'intern, que forsosament ha de perdurar per sobre de l'evolució històrica. Els tribunals y els autors havien de tenir un esperit únic, mal que ses manifestacions fossin varies: aquest esperit es el que trobem a faltar en l'obra den Maspons.

El mateix regoneix aquesta y altres deficiencies dientnos al comensar: si bé ho procurat estudiar el conjunt d'institucions relatives a la família, de cap manera pot pendres el llibre com a un Tractat complet... es un recull d'Autoritats y aplec de cites...; no constitueix un estudi metòdic y sistemàtic de la teoria de les institucions estudiades.

En cambi es un treball de selecció pacientíssim, es l'expressió clara, sobria y freqüentment completa del concepte viu de nostres institucions familiars més característiques, com diu el peritíssim Jurat que'l va premiar.

Es un bon servei a la causa del Dret català y un honrós títol pera qui l'ha prestat.—P. S.

(1) En aquesta secció ens ocuparèm dels llibres catalans o d'interès pera Catalunya, acabats de publicar, y dels que se'ns remetin dos exemplars.

Gazeta d'Art

EXPOSICIONS MATILLA Y GILI ROIG

Clos el memorable certamen de la V Exposició Internacional d'Art, vinguda l'estació tardoral, y, per conseqüent, restablerta del tot la normalitat productiva de la nostra ciutat, comensa de nou la periòdica y individual lluita artística, que aquí se manifesta quasi exclusivament per les exposicions de la Sala Parés, que bé podriem anomenar el Borsí del nostre art pictòric nacional.

Mentres ha estat oberta l'Exposició al Palau de Belles Arts, la Sala Parés restà deserta, insignificant y sense importancia. Però torna ara a pendre la que sempre ha tingut, y mercès a ella pot el poble de Barcelona anar sospesant la producció pacienta y silenciosa dels nostres artistes.

Actualment, són dos els pintors dels quals se deu parlar, que han exposat obres noves en l'esmentada sala.

S. MATILLA.—Aquest pintor presenta cinc teles en les quals se manifesta forsa l'influencia directa den Meiffren, sobre tot en dues de elles. Aquells fons de montanyes velades per la boira, reflectantse en l'aigua blavosa, aquelles casas policromes irisades per una llum freda y polsosa, aquell estany massa transparent y llis, tot ell quasi d'un color, y aquella platja enllueranora però sense vibració veritable, són coses que semblen fetes ab el propòsit d'agradar al gros públic. El senyor Matilla, malgrat l'insinceritat que en les seves teles demostra, té tocs encertadíssims, sobre tot un tros de cel rogent d'una de les teles més petites, que es sens dubte una veritable y sentida nota de color.

B. GILI ROIG.—L'exposició d'aquest artista es més nombrosa, però no es més sòlida. Hem reparat que'l senyor Gili, a mesura que guanya en seguretat pictòrica, perd en l'elecció y sentiment dels assumptes, apart del prurit que revela d'esser en extrem fecon, lo que potser el perjudica. Una de les teles a les quals el pintor sembla donar importancia —un barranc ple de sorra entre dues llenques de verdor— resulta poc estudiat y ver, ab tot y haverhi pinzellades encertades. L'interior d'iglesia que exposa, apart que'l trobem excessivament mancat d'ambient, es desdibuixat y fals. Sols ens ha plagut y forsa, un paisatge tardoral ple de poesia y de grisor y una nota clara — uns ametllers florits—que es sens dubte lo millor de l'exposició. Les petites teles en les quals hi ha diferentes impressions de Puigcerdà, les trobem forsa afectades y falses, sobre tot una—un carrer—en la qual les cases—cartró y llauna —donen molt poca idea del carrer d'una vila pirenenca. Ab tot, el senyor Gili y Roig té trossos de visió justa y sentida, com ha demostrat altres vegades.

J. DELS D.

Centre Nacionalista Republicà

Demà dissabte, a dos quarts de dèu de la vetlla, el nostre company don A. Rovira y Virgili donarà una conferencia en la sala de actes, desenrotllant el tema "Acció de les forses polítiques catalanes, independentment de l'acció solidaria.„

DE CÂLA CIUTAT

Els aires del carrer

El brillantíssim Alomar se mostrava no fa pas gaires dies, y en aquestes mateixes columnes, contrari an el projecte de llei d'Administració local, per lo que aquest té d'antidemocràtic. El puiquèrrim poeta mallorquí se declarava contrari al nomenament de la comissió permanent y advocava per la continuació de les actuals sessions públiques. En elles—venia a dir—s'hi estableix una doble corrent del Consistori al carrer y del carrer al Consistori... Totes les palpitacions populars entren a Cála Ciutat y la remouen... Tote els anhels del ciutadà hi bateguen esplendentment...

Y tenia raó l'Alomar.

En la sessió passada ben bé varen demostrarho'ls senyors Giralt y Pinilla.

El primer, serenament, parlant de lo que representaven les corporacions econòmiques y de la necessitat de que elles intervinguin en l'organisació de l'Exposició Universal futura.

Y en Pinilla, quan ab veemencia parlava de que es indigne per la ciutat, tota ella frisosa de vida progressiva, tota ella anhelant de cultura, que'l seu arcalde's converteixi en recaudador d'un impost, procedent del més baix dels tràfics, pera donarlo, integrament, al representant de l'Estat central, pera que ab lo recullit pel primer dels ciutadans de Barcelona, pugui pagar el cotxe y el seu secretari.

Si aquella protesta, enèrgica, secundada per tot un Consistori y aprovada per tota la ciutat, culta y civilisada, hagués estat feta a porta tancada, no essent sentida pel poble en nom del qual un regidor protestava, de segur que'l ministre de la Governació no hauria enviat aquell telegrama an el representant del Govern central a Barcelona, dient que en els pressupostos vinents hi haurà consignació pera'ls gastos del Govern civil de la capital de Catalunya.

L'Alomar poc podia pensarse que, al cap de pocs dies de publicat el seu brillant article, vingués un fet tant palpable a senyalar la veritat de lo que en ell se deia.

JESÚS AUBA

Teatres y Concerts

TEATRE PRINCIPAL.—Estrena d'ELS GENDARMES O QUI VIGILA NO DORM, obra lírica den *Josep Morató*, música del mestre *Sadurní*.

El senyor Morató, com autor de comedies, encara no ha passat dels bons temps de «La virolet de Sant Guim». La seva *vis* satírica es ingenua, ignocenta, tota plena de bonhomia insípida. «Els gendarmes o qui vigila no dorm» es una obra primitiva y infantil, ab el regust ranci de les idílliques beneiteries.

Surten nuvis idiotes, surten gendarmes de opereta y surten autèntics rucs de quatre potes. Ab aquelxos elements l'autor ha escrit unes quantes escenes esllanguides, ab poc nirvi y ab poca substancia... Mal per mal, més m'estimo al Morató semi-tràgic de «La jova» que al Morató humorista de «Les calderes den Pere Botero» y de «Els gendarmes». Jo no trobo res més trist que l'humorisme dels que no han nascut humoristes.

Una cosa apreciable hi ha a l'obra estrenada anit al Principal, y es la prosa del diàleg. En Morató es un escriptor polit y correcte, que podria fer quelcom de notable si no's desencaminés pels viaranya teatrals, que teden pera ell entortolligaments laberíntics.

La música del mestre Sadurní es passadora. Els actors estigueren regulars.

Hi hagué aplaudiments de les dues *claques* —la de l'empresa y la dels amics—y els autors foren cridats al proscenI.—A. R. Y V.

SPORTULA

Verb català

Jo veig, en els discursos dels catalans a la Cambra, devora la llisó de les coses la llisó de l'estil.

¿No us ha passat mai, després d'un d'aquests debats que emporten l'atenció, dirvos, quan veieu caure als vostres peus d'entre les fulles del diari una fulla de suplement atapaída: «Quin fàstic! Vetaquí que'l diari porta el discurs den Moret (o diguem el discurs den Maura, den Canalejas, den Melquiades Alvarez) y ara'm veuré en l'obligació de llegirlo!»? No us ha passat? Us resigneu, us asseieu còmodament a la butaca y comenseu l'interminable camí. Ja hem passat una columna, dues, tres! Y encara'n falten setí Gran Déu! Quan acabaré? Y entre columna y columna sentiu la necessitat, per contrapès, de acariciar el gat, o de balansejar les criatures o de pujar al terrat a veure si els núvols avansen.

Doncs bé: aquest martiri, els diputats catalans ens l'estalvien. El verb els brolla nèt, pur, sense l'hipèrbaton boirós y les metàfores sofístiques y les cabrioles violentes de l'elocució. Les imatges són naturalíssimes, l'intelecció us penetra ja desde la primera lectura de cada paragraf, y sembla que beben àvidament, sense mals glops, a la roca mateixa d'una font montanyana.

Es que damunt els restes darrers del classicisme espanyol, classicisme neo-clàssic transformació última dels discursos *escrits*, posats en boca dels personatges pels historiadors calcats sobre'ls models llatins; classicisme violat, una volta encara, per l'oratoria romàntica dels Valdegamas, dels Aparisi dels Castelar; damunt aquelx pseude-classicisme ve a caure un classicisme més autèntic perquè conserva ab més puresa l'àtica simplicitat dels seus orígens civils. Es el triomf del verb sobre la retòrica, es dir, de la paraula sobre l'oratoria. Quan veritablement se té quelcom que dir, la manera de dirho no costa tant esfors, com si el vigor de les idees no correspon a la necessitat artificiosa d'una defensa.

Oh, el record den Pi y Margall! Ell, en Pi, es un exemple de com el sentit de la rassa triomfa sobre l'educació facticia del medi. Perquè en Pi y Margall, educat a l'ombra de la tribuna romàntica, romàntic ell mateix de una fullaraca enfarfegosament barroca en la seva *Granada*, dels *Recuerdos y bellezas de España*; pertanyent a una generació viciada per la literatura del temps, rebutja més endavant aquelx aluvió, y arriba a esser *ell*, ell propri, el Pi y Margall lapidari, tal volta excessivament sec y auster, de *Las Nacionalidades* y de les oracions parlamentàries.

Y ni tant sols aquest emfatisme de severitat els queda ja, per sort, als nostres oradors catalans d'avui, que somouen els fonaments d'un sistema *per la sola eficacia de la paraula.*

FOSFOR

De política

La bandera catalana a l'extranger

Un amic nostre y suscriptor, que visqué alguns anys a Riu Janer, ens escriu una extensa carta provant que la bandera catalana s'havia issat fins ara a l'extranger, sense que ningú vegés en ella una ofensa ni una manifestació de separatisme. De la carta sus

dita extractem els següents detalls interessants:

«Allà pels anys 1901 o 1902 se fundà a Riu Janer (Brasil) un Centro Catalá. Existia ja un «Casino Español» y hi havia además dos centros regionals gallecs.

El Centro Catalá, situat al carrer de Larradio, molt aprop del Departament central de policía, lisava tots els dies de festa en els seus balcons la bandera catalana, sola, completament sola. No se li acudí a ningú que allò fos un agravi, y tant es així que'ls catalans mantingueren sempre amicals relacions ab tots els espanyols residents a Riu Janer. El Centre tenia organisat un chor llult, y repetides vegades tant el «Casino Español» com els centres gallecs solicitaren el seu concurs pera celebrar actes de beneficencia y festivals.

Els representants diplomátics d'Espanya se trobaren res de pecaminós en l'onejar de la solitaria bandera barrada. Les seves relacions ab el Centre eren cordialíssimes. Molts diumenges el cónsul general espanyol don Joan Capllonch y Puerto assistía ab la seva familia a les vetllades de la societat catalana. El ministre d'Espanya al Brasil, que era aleshores el senyor Baró de la Barre, visitá també'l local del Centre diverses vegades, y ab la seva presencia tingué lloc una vetllada de comiat que li dedicaren els catalans abans de tornarsen a la península.

La bandera catalana, ben sola, lluía en els balcons de la Societat. Y mai, mai hi hagué cap queixa, ni particular ni oficial.»

Un bon article

La revista *Cataluña*, que tant bona feina está fent, en el seu últim número, publica un notable treball de don Cels Gomis, del qual retallem els següents paragrafs:

«No queremos romper los lazos que nos unen á las diversas regiones que forman el Estado español; pero queremos aflojar estos lazos lo que sea menester para poder obrar con completo desembarazo en todas las esferas de nuestra vida político-económico-social.

Abominamos de la absurda centralización madrileña, causa principal—si no la única—del atraso y postración de la España actual; pero no queremos sustituirla con la centralización barcelonesa, que habría de pesar más que aquella sobre los pueblos de nuestra región, precisamente por tenerla más cerca.

Queremos la autonomía regional, pero acompañada de la más amplia autonomía de los municipios y de los individuos.

Queremos la libre emisión del pensamiento, sin más trabas que el respeto debido á las ideas de los demás.

Queremos elevar el nivel intelectual de todas las clases sociales, desde las más ínfimas á las más elevadas,—no siendo estas últimas las que menos lo necesitan,—á fin de que sean aptas para juzgar y resolver por sí mismas los problemas que diariamente surgen en la vida económico-social de los pueblos, sin necesidad de que otros piensen por ellas.»

Els croates y els catalans

La Correspondencia Militar, diari de Madrid, s'entretó fent comparanses entre l'acció parlamentaria dels diputats croates a la Cambra d'Hongria y la dels diputats catalans al Congrés d'Espanya. Com que hi ha, en efecte, certa similitut entre'l moviment nacional de Croacia y el de Catalunya, nosaltres volem ajudar al susdit confrare en la feina de fer comparanses interessants.

Els diputats croates, que són 40, com els solidaris, han adoptat al Parlament hongarès una actitut d'irreductible obstrucció. El Govern de M. Wekerlè s'entossudeix en declarar obligatori l'ús de la llengua magyar pels empleats carriliares de la Croacia, y els representants d'aquest país s'han proposat impedir les tasques parlamentaries, si el Govern insisteix en lo que ells creuen lesiu als drets y a la dignitat de la patria seva. La llei que's discuteix actualment es la que regula les relacions comercials entre Hongria y Austria, llei que ha de quedar enllestida abans de fi d'any, y els croates no la deixen aprovar. El conflicte es, doncs, dificilíssim.

Els croates no s'acontenten ab aquelxa obstrucció, *sinó* que recaben el dret a parlar en el seu idioma propri a la Cambra hongarosa. Els escàndols se succeeixen y el Govern s'ha hagut de declarar en crisi.

Com se veu, la campanya dels croates es molt més forta y violenta que la dels solidaris. Però ab tot y això, no s'han pres allí determinacions tremendes, ni s'han formulat certes menasses, ni han vagat pels voltants de la Cambra ombres pretorianes... Y es que hi ha coses que passen a Espanya pel motiu de que sois a Espanya poden passar. La lluita que sostenen els nacionalistes croates es forsa més virulenta y agressiva que la que sosté Catalunya, y malgrat això, allà no s'ha registrat episodis com el del 25 de novembre ni s'ha promulgat cap llei de Jurisdicciones.

Hongria es Hongria y Espanya es Espanya.

El rei de Catalunya

El Liberal d'ahir porta una crònica que glosa, ab serietat, un article de l'Estévanez, descobrint *que hay más de dos y más de tres candidatos al trono eventual de Cataluña.*

Juan Palomo, yo me lo guiso y yo me lo como. Fan separatista a Catalunya, la declaren independent, aixequen una monarquía, y com si estiguessim en la nit de Reis, ens regalen tot un corteig reial, pera que escullim un candidat a la mida.

Oh *santa simplicitas!* Oh ingenuitat jacobina de l'Estévanez! Oh còmica visió d'aquell vell crèdul y romàntic, que fa de Catalunya escenari pera operetes polítiques, ab música d'Offembach! No, infelís Estévanez, Catalunya no es un Cunany. En Vinardeli Roig y el capità Casero, poden deixar de somniar en formar ministeri a Catalunya. Aquí les faules no's realisen, y no som nosaltres, senyor Estévanez, granotes que demanen rei.

No'ns extranya gens que l'Estévanez cregui ab en Lerroux. L'Estévanez sempre ve de la Vall d'Aran, y si fa política antisolidaria no es res més que per això, perquè la Solidaritat té ja dos o tres candidats pera'l *trono eventual de Cataluña*, y en Lerroux es l'únic que no consentirà que trepitgi la terra catalana *la planta v.l de un extranjero monarca.*

Y l'Estévanez afegeix que això dels candidats, es *sabido en toda Europa.* Y nosaltres, res, ni un mot sabiem d'aquestes coses que *hasta en Belchite* s'esmentaran. Jueus, *mercachifles*, desvergonyits, falsificadors d'industries y literatures, y ara pidolaires de reis! Una nova formalitat catalana que ve de descobrir, desde les Baltueques, l'eminent antisolidari don Nicolau Estévanez.

Demana un porró en Cavia

En Marian de Cavia, l'abanderat dels intelectuals catalanòfobs, no es una autoritat en qüestió de porrons, però es una autoritat en qüestió de copes. Bon deixeble d'Anacreont, defensa'l dret igualitari a les bacanals, y demana pera Madrid la llibertat del got de vi, ja que la té pera'l porró Barcelona. La llei den La Cierva pera tothom! Què es això de que's tanquin a Madrid les tavernes y a Barcelona no? En Cavia se converteix en Luter dels nostres taverners y demana l'implantació de la llibertat del porró en els barris de Lavapies y Maravillas.

Un dissabte y un diumenge madrilenys són una magnífica exposició de tipus den Baroja, y un dissabte y un diumenge barcelonins són dies de descans plascèvol, de passejada pel sol d'homes que caminen aplomats.

Les lleis de virtut imposada, no les fan pera Catalunya. L'alcoolisme en ella no es preocupació ni problema, ni són aquí les tavernes incubadores de delictes. El senyor Llanas Aguilaniedo, plagiari den Shigele, no podria escriure, aplicantla a Barcelona, la seva obra «La mala vida en Madrid», en la qual ignorem si va reservar un capítol als literats alcoòlics.

Creguim, senyor Cavia, no digui que *hay que tirar del porrón para todos ó para ninguno*, ni cant!

... al porrón, que en las alturas
del Tibidabo vence al Maura fiero...

perquè'l porró raja poc, el porró es sensat, virtuós, economista. El porró té també ánima catalana... Y no es just que en Cavia imposi a Madrid l'inferioritat dels nostres porrons recreatius, enfront dels gots de *peleón, manzanilla* o Valdepeñas, amples, alts, temptadors, consol dels obrers madrilenys, inspiració de poetes, calzers pròdigs ont molts bromistes beuen odi a Catalunya.

Solidaritat gallega

La Comissió permanent de Solidaritat gallega ens envia una circular, de la que ab molt de gust reproduim lo següent:

«Aspirar á que Galicia viva económica y políticamente cual los derechos modernos lo demandan á los pueblos; desearía libre de la ominosa tiranía del cacique ostentando legítima representación en Municipios, Diputaciones y Cortes, llevada allí por la voluntat soberana de los electores; vería, en fin, dentro del Estado español en el lugar preeminente á que le dan incontrastable derecho las riquezas de su suelo y subsuelo, la honradez y laboriosidad de sus moradores, sus incomparables puertos, sus rientes rías, su bello clima, su intelectualidad y su cultura, he aquí los meritísimos anhelos y la inaplazable labor de los buenos gallegos.

Y esto, que antes parecía utópico, á la hora presente no lo es, no puede serlo; tan poco basta para conseguirlo.

Este poco se obtiene con solo robustecer y afirmar la Solidaridad Gallega, organismo que conseguirá arrojar de nuestra región á los mercaderes de su libertad.»

Moviment autonomista

Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar.— Demà, a les dèu del vespre, don Salvador Millet, de la Unió Catalanista, donarà una conferencia an aquest Centre.

Terrassa. — Demà, don Eugeni Xammar, donarà una conferencia baix el tema «Orientacions republicanes en el Nacionalisme», en l'hostatge de la Joventut Terrasenca.

Dit acte serà l'inaugural de la segona tanda de conferencies que té en projecte l'Avens Autonomista, d'aquesta població.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui.—*A les nou de la nit:* Reunió de Joventuts solidaries al Centre de U. R. del districte VII.—*A dos quarts de dèu:* Conferencia de don Geroni Martorell al C. E. de Catalunya.—Controversia a l'A. E. P.—Sessió a l'Academia d'Higiene de Catalunya. —*A les dèu:* Conferencia den Bofill y Matas a la Joventut Nacionalista.—*A les onze:* Junta general de la Societat de cambrers «La Alianza».

Avalots a l'Universitat.—Ahir al matí se reproduiren a l'Universitat els avalots d'abans d'ahir. Les portes d'aquell centre foren obertes a l'hora de costum, donantse algunes classes ab tranquilitat fins que cap a les onze, alguns escolars que's suposa eren de Farmacia, comensaren a moure xivarri, plegant per les portes, donant crits de tota mena a l'entrada de les aules y tirant algunes pedres.

Els deixebles de les altres Facultats, en un bon nombre, s'ajuntaren als protestants, produint entre tots sorollosos avalots que obligaren a sospendre les classes y a que'l vis rector demanés l'auxili de la policía y ordenés tancar les portes de l'Universitat.

Els estudiants, per si s'havia o no de secundar l'actitut dels companys de Farmacia, sostingueren entre sí disputes y collisions sense importancia. A la classe de Dret Internacional privat, en la que explicava'l doctor Trias, prengueren majors proporcions aquestes baralles.

A prous del delegat de policía senyor Valdés, els escolars sortiren a la plassa, ont quedaren formant grupus, de primer en actitut pacífica. Després els comentaris y les discussions excitaren els ànims y un grupu issà un cartell convocant als estudiants a una reunió al Paro. Mentrestant un altre grupu s'encaminà per la Ronda de Sant Antoni a l'Escola Normal de Mestres, pretenent que fessin causa comú ab ells les deixebles d'aquella Escola.

Això no semblà bé als nostres policies, que se llensaren sobre'ls escolars, donant alguns cops de sabre, dispersant els grupus y detenint a quatre joves, que poc després foren posats en llibertat. Més tard la mateixa policía detingué a un altre jove per haver dirigit, segons se suposà, insults a un guarda de seguretat. El detingut fou posat a disposició del Jutjat.

Les deixebles de la Normal no secundaren la vaga, havent perdut el temps els estudiants que anaren a proposarla.

Posteriorment se reuniren al Paro a la vora d'un centenar d'estudiants, intentant pronunciar discursos, que la policía cuidà d'interrompre, disolventlos y impedint el miting improvisat.

Convocats pel vis rector se reuniren a la sortida de les classes els degans de les diferentes Facultats, acordant obrir avui les classes, que seran custodiades per guardes de seguretat. S'acordà així mateix tornarse a reunir aquest matí.

—Ens ha visitat una comissió d'estudiants, demanant que fem constar la seva protesta contra l'actitut de la policía y especialment contra'ls guardes números 18 y 342 y el cabo número 203, que al dispersar els grupus ho feren donant cops de sabre com si se tractés d'una batalla campal.

—Una Comissió d'estudiants de la Facultat de Farmacia—que'ns visità també ahir a la tarde — ens pregà l'inserció dels següents acords que prengueren en la reunió que varen celebrar a l'objecte de rectificar les versions—que ells consideren falses—que donaren alguns confrares sobre'ls fets ocorreguts ab motiu de la vaga.

«Primer. Es completament fals el que'ls estudiants d'aquesta Facultat vulguin vagar ab el pretext d'avensar les vaganses, ans al contrari, desitgem vivament concórrer a les classes ab condició formal, emperò de que vegem anunciat el traslat del Dr. Aranzadi; de tal modo que si avui se'ns manifestés que se accedía a nostra justa petició, demà mateix tornariem altra volta a les classes.

Segon. Demanem vivament als demés deixebles de les altres Facultats de nostra Universitat que assisteixin a ses classes, puix creiem que si así ho fan, sa conducta ens serà més favorable pera triomfar en la qüestió promoguda ab el Degà. Es inútil dir, per això, que agraim fondament l'esperit de solidaritat de que desde'l primer moment ens donaren proves, ajudantnos en la vaga.

Tercer. Hem acordat, además, no acostarnos a l'Universitat fins que s'hagi accedit a nostra petició.

Y quart. Reunirnos cada dia pera cambiar impressions a fi d'orientar convenientment la qüestió.—*La Comissió.*»

Ahir arribà a Barcelona, de pas cap a Manresa, ont va a repartir algunes quantitats pera'ls damnificats per les inundacions, l'ex ministre senyor marquès d'Aguilar de Campóo.

Boletin Oficial. — El d'ahir publica les següents disposicions:

Resolucions del Govern civil aprovant uns models de claus d'aforo pera comptadors de gas y d'aigua. Relació de jutges y fiscals municipals y adjunta nomenats pera'ls districtes de Barcelona y provincia (continuació). Anuncis de menor interès procedents d'Ajuntaments y providencies judicials.

Sant d'avui: Santa Cecilia, verge y martre. —*Sant de demà:* Sant Climent, papa y martre.

Vida municipal

Don Francisco Alavedra ha demanat permís a l'Ajuntament pera instalar un forn en els baixos de la casa núm. 22 del carrer del Porvenir, Sant Gervasi, lo qual s'anuncia pera que puguin fer les reclamacions oportunes totes aquelles persones que 's creguin perjudicades.

La Comissió inspectora dels projectes de enllassos, ahir rebé y acordà exposar el de M. Jaussely, el qual desde avui fins al dia 30 serà exposat en l'edifici conegut per Restaurant del Paro, pera'ls regidors y propietaris de la Comissió d'Alxamplis, els quals podran visitarlo cada dia desde les nou del matí a les tres de la tarde.

Durant el mes de desembre serà exposat pel públic, pera que aquest pugui visitarlo cada dia, inclos diumenges, exceptuant els dilluns.

Una Comissió de l'Unió d'Artistes visità a l'arcalde, demanantli que's modifiquin les O. M. en el sentit de protegir la construcció en les barriades desurbanisades, especialment les extremes, de nuclis d'edificació urbana intensa y zones d'urbanisació rural, reglamentantse, pera aconseguir aquest fi, totes les construccions.

L'arcalde de Manresa visità ahir al senyor Sanllehy, pera donarli mercès per la quantitat votada per l'Ajuntament de Barcelona, pera'ls damnificats d'aquella població.

A més, la susdita autoritat manresana, posà de manifest a l'arcalde barceloní algunes detalls del gros perjudici causat a Manresa per l'avinguda del Cordoner.

El general Comerma, ha escrit a l'arcalde donantli mercès per la corbata que li envià l'Ajuntament pera que l'entregués a la rondalla ferrolana «Airiños d'a minha terra».

En la seva carta el senyor Comerma posa de manifest l'agraiment que sent la rondalla per Barcelona y l'esperansa de que la visita que feu aquella societat contribuexi a extrènyer els llassos de dues regions germanes: Galicia y Catalunya.

Com a resultat d'algunes reunions celebrades ab els delegats del Banc Colonial, ahir marxà ab l'exprés cap a Madrid, el secretari senyor Gomez del Castillo. L'objecte del viatge es procurar trobar un arreglo a l'excessiva liquidació que han fet les oficines de l'Hisenda de l'Estat del contracte de Reforma.

L'arcalde telegrafiá al ministre anunciantli la visita del secretari y demanantli que'l rebés desseguida, telegrama que fou contestat ab un altre que deia que desseguida que el senyor Castillo arribés a Madrid fora rebut pel ministre.

El senyor Castillo, doncs, anirà desde la estació al Ministeri.

Se reuní ahir la ponencia que té de donar parer sobre la millor obra pública durant l'any, pera subvencionarla.

No prengué cap acord.

Una comissió d'electricistes ha convidat a l'arcalde a un àpat que pensen celebrar pera solemnisar la constitució d'una Societat. L'arcalde ha ofert anarhi per poc que pugui.

S'ha firmat l'escriptura adjudicant a don Manuel Crusat l'empedrat del carrer d'Antunez, de Gracia.

El senyor Pla y Deniel representarà a l'arcalde en la sessió inaugural *de curs que* celebrará l'Academia Calassancia.

Pera'ls inondats s'han rebut a l'Arcaldia, 81'15 pessetes de l'Ateneu Obrer Martinenc, y 193'07 de la funció donada a Romes per la Associació de cecs y semi-cecs; 272'75 del Cos de bombers, pera'ls de Catalunya, y 176'70 pera'ls de Málaga.

Ahir sigué enterrat el cadavre de don Llorens Porrera.

Formaven la comitiva municipals de cavall, peons caminers, guardes del Paro, guarda passeigs, obrers de fontaneria, serenos y guardes municipals, Banda municipal y la carrossa, tirada per vuit cavalls, en la qual anava'l bagul.

Presidien el dol, dos fills y un gendre del finat, l'arcalde y el governador. Hi assistiren, a més de gran públic, els regidors senyors Bastardas, Altayó, Peris, Nel-lo, Gatí, Cararach, Palau, Costa, Moré, Esteva, Rahola, Rogent, Badia, Valentí, Fargas, Pinilla y Mundi.

Tots els acompanyants arribaren fins al cementiri de Sant Andreu, aont el senyor Corominas, en nom de la familia, pronunciá breus paraules de remerciament.

.·. Encenedors de platí a 75 cèntims un. Venda: Drogueria Sucursal Dalmau. Plassa Universitat.

De la Diputació

A la Diputació varen rebres ahir les quantitats que segueixen, pera socórrer als damnificats:

De Sant Esteve de Castellar, 1,692'03; de la Escola de la carretera de Mataró, 14'10; de la escola de noies del carrer de Mercedes (Sant Gervasi), 15'95; de l'escola del carrer de Santa Madrona (Barceloneta), 45'70, y de l'escola municipal del carrer de Sant Marian, núm. 6 (Sant Andreu), 19'10.

El senyor Prat de la Riba va rebre ahir les següents visites:

De l'arcalde de Caldes de Montbuy, pera parlarli de diferents assumptes d'interès pera aquella població.

De l'arcalde de Rajadell, pera tractar de la reconstrucció d'una palanca que comunicava l'estació ab el poble.

D'una comissió de regidors de Dos-rius, queixantse del caciquisme imperant en aquell Ajuntament, que imposa arbitris de tota mena sense convocar pera res als regidors. Redactaren una instancia exposant aquests abusos, pera que's depurin responsabilitats y s'imposi el degut correctiu als infractors de la llei.

D'una comissió d'Hospitalet, donant compte detallat de l'inversió dels auxilis pecuniaris enviats per la Diputació.

De don Josep Nadal, oferintse a la Diputació pera fer tota mena de gestions en pro de l'encauament del Llobregat.

.·. CARTRÓ CUIRO Roviralta y C.ª, enginyers.—AMPLE, 24.

Sport y festes

La Secció de Sports y Excursions del Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria ha organisat pera'l prop-vinent diumenge una excursió a les serres del Montnegre.

Se sortirà d'aquí ab el tren de un quart de cinc del matí fins a Calella y desde aquesta població, passant per l'ermita de Sant Andreu, Coll de cán Benet Vives, Orsavinyà y Coll de cán Cona, s'arribarà al cim del Montnegre, retornant per la clotada dels Fuirosos cap a Breda, per agafar el tren que arriba aquí a dos quarts de dèu de la nit.

En la reunió celebrada darrerament per la Societat «La Sardana» pera la constitució de la mateixa y elecció dels que han de desempenyar els càrrecs de la Junta directiva, varen esser elegits:

President, don Josep Sagristà; vis president, don Salvi Ibarra; secretari, don Enric Pauras; vis secretari, don Almat Méndez; tresorer, don Ramon Bartolí; vocals, don Joan Codina, don Joan Domingo, don Josep Dordal, don Manuel Lluveres, don Eduard Muntaner y don Valentí Civil.

En la darrera reunió celebrada's prengué l'acord de fer audicions de sardanes tots els dimars y dijous de cada setmana, y els divendres ab cobla, les quals aniran a càrreg de la don Sureda.

Además dels ja indicats en edicions anteriors, s'ha inscrit com a protectora del Concurs de sardadistes que está organisant la Secció del Foment de la Sardana, la Companyia General de Tramvies de Barcelona.

La Comissió organisadora espera solament la resolució de la petició que té feta als empressaris de les Arenes pera fer públiques les bases que han de regir el Concurs.

Acció económica

L'Associació Mutua d'Estalvi «La Mutualista Popular», celebrará junta general extraordinaria demà passat, a dos quarts d'onze del matí, en el Foment del Treball Nacional.

S'ha constituit en aquesta capital un Comitè de la Cambra Agrícola de Fernando Póo, nomenant president a don Josep Puigdollers, vis president a don Francisco Ribas y secretari a don Adolf Alegret.

Com dit Comitè, responent als desitjos de la Cambra que representa, se proposa treballar ab molta activitat en la defensa dels interessos de la illa, ha expedit el següent telegrama:

«Ministre d'Estat, Madrid.

El Comitè de la Cambra Agrícola de Fernando Póo prega a V. E. la prohibició dels alcohols pera salvar la rassa indígena en una illa tant necessitada de brassos. En cap colonia extrangera s'admet alcohols pels seus mals efectes.—President, *Puigdollers.*»

La Junta directiva de la Cambra Mutua de la Propietat, en vista del gran nombre de propietaris de finques afectades per la reforma interior que acudeixen interessantli que pera evitar expedients d'expropriació intervingui com árbitre en el justipreu de les finques o ja en aquelles qüestions que's susciten, com la de redempció de censos enfitèutics y altres càrregues, en el seu desitg de solucions pràctiques que facilitin la realisació de la reforma, y usant del caràcter que an aquest efecte li atribueix el reial decret de juny últim, se proposa, a l'intervenir en tant important assumpte, nomenar el personal pràctic necessari, el qual dependrà de la Secció de la Borsa immobiliaria y de Reforma de la mateixa Cambra, pera que especialment entengui de la part tècnica y jurídica de les operacions de reforma.

Demà passat diumenge, a les nou de la nit, se celebrarà l'inauguració de l'estatge social de la «Sociedad de Industriales Electricistas», situat en la rambla de Catalunya, 4, baixos, verificantse un àpat que presidiran les primeres autoritats, ab assistencia dels directors de les Companyies d'Electricitat y les més importants personalitats de la professió.

Els títols pera assistirhi se poden recullir en el domicili social fins aquesta nit, a les dotze.

Organisada per la novella Societat d'Estudis Econòmics, anit donà una conferencia a la sala d'actes del Foment del Treball Nacional el distingit publicista don Pere Estasen. Aquest fou presentat al públic pel president de l'esmentada Societat, don Aurell Ras, qui pronuncia breus paraules en elogi del conferenciant y li cedí la paraula.

El senyor Estasen llegí un notable treball que per la seva extensió no tractarem d'extractar en aquest solt d'informació. L'esperit y la tendencia del discurs foren els de fer veure la necessitat en que's troba avui Catalunya de crear una ciencia econòmica, peculiar y ben seva; es dir, nacionalisar l'economia, com s'han nacionalisat tantes altres ciencies y manifestacions de la vida. El senyor Estasen defensà aquesta catalanisació de l'economia, aquesta infiltració de l'esperit català en la ciencia econòmica, ab irrebatibles arguments y ab lògiques disquisicions. El públic que escoltà al conferenciant el va aplaudir sorollosament al final del discurs.

D'Instrucció

Molts joves desitjosos de rebre la preparació que l'Institut de Pedagogia Experimental donará gratuitament als que tinguin condicions pera arribar a esser bons mestres y que no han estat a temps pera presentar la solicitut d'ingrés, han pregat a la Direcció del Museu Pedagògic Experimental, que perllongués el temps d'admissió. Aquesta ha resolt tenir oberta la matrícula fins a fi de mes en la Secretaria, Ferran VII, 53, primer, de doize a dues de la tarde y de sis a nou del vespre, ont se posará de manifest el pla de estudis y se donaran tota mena de detalls sobre l'ensenyansa que's proporcionará y les pràctiques que's portaran a cap a l'Institut.

A la Secretaria de l'Universitat s'han rebut els següents títuls:

De llicenciat en Dret, pera don Humbert Rodriguez.

De llicenciat en Farmacia, pera don Ernest Molinas, don Jesús Penina Ruiz y don Antoni Segarra.

D'Enginyer industrial, pera don Joan Cuyàs.

Y de llevadora, pera donya Ramona Albert Serratosa.

El rector de l'Universitat ha firmat els títuls de batxiller expesos a favor de don Francisco Ferrer Figueras y don Armengol Olivella Mitjans, de l'Institut de Tarragona; don Josep Coll Vázquez y don Ramon Dach Andreu, del de Reus; don Pere Castell Riudavets, del de Mahó; don Josep Figuerol Boncompte, del de Lleida; don Josep Macau Bruguera, don Joaquim Maria Almeda Guytó y don Joan Vidal Fraxanet, del de Figueras; don Benet Belzunce Fernández, don Narcís Darnande Campos, don Miquel Farges Raymat, don Rafel Padrol Milà, don Lluis Nogués Camarasa, don Felip Maria de Veciana Prats y don Francisco X. Casajoana Roca, del de Barcelona.

Vida corporativa

L'Associació d'Arquitectes de Catalunya ha disposat celebrar demà al matí a la capella de la Casa de Caritat una missa en sufragi de les ànimes dels arquitectes morts.

A l'A. E. P. s'hi continuaran avui, a dos quarts de dèu del vespre, les controversies lliures, discutintse'l tema «El feminisme en les societats modernes».

L'acte serà públic.

L'Ateneu participa a tots els que desitgin assistir a la classe gratuita de Mecànica aplicada, que passin a inscriures a la secretaria fins demà.

L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrarà sessió ordinaria avui, a dos quarts de dèu del vespre, en el local del Colegi de metges, plassa de Catalunya, 12, principal, figurant en l'orde del dia lo següent:

Primer, continuació de la discussió de la proposició del doctor Proubasta sobre aigües minerals; segon, conclusions de les comunicacions del Congrés d'Higiene.

Al Centre Excursionista de Catalunya avui, a dos quarts de dèu del vespre, el soci don Geroni Martorell donarà la segona conferencia referent a «l'Ornamentació en l'arquitectura romànica catalana», segons aquest programa: Assumptes llegendaris, bíblics y mitològics.—Antic y Nou Testament. — Representacions simbòliques.—Principals monuments.

Després de la conferencia tindrà lloc la sessió preparatoria de l'excursió a Martorell, Castellví de Rosanés, Castell de Sant Jaume de Rosanés y mines de plom, retornant a Martorell.

Lletres y Arts

En l'exprés de Fransa varen arribar ahir a Barcelona, procedents d'Italia, la mezzo-soprano senyora Carottini, els mestres Podesti y Acerbi y el barlton Kaschmann, que formen part de la companyia que actuará en el teatre del Liceu.

En el Saló Parés s'hi inaugurará demà, a les sis de la tarde, una exposició de dibuixos y pintures de l'artista don Bonaventura Puig Perucho.

L'exposició estará oberta fins el dia 30 de aquest mes.

L'Orfeó Barcelonès, pera commemorar el setè aniversari de la seva fundació, donarà aquest vespre, en el seu local del carrer Nou de la Rambla, 26, principal, un concert extraordinari que l'Orfeó ha dedicat al seus socis protectors.

En el concert hi pendrà part tota la massa choral, dirigida per son director el mestre don Pere Serra, cooperanthi la professora de cant de l'Orfeó donya Adelina Serra, la de solfeig donya Rosa Oms, el barlton don Ignocenci Navarro y els professors de solfeig don Miquel Picazo y don Aníbal Canut.

Heusaquí el programa de la festa:

Primera part.— I. «La nostra ensenya», Serra (P.). II. «Himne de l'arbre fruiter», Morera. III. «Les Cardines», Borràs de Palau. IV. «Vida», sardana a veus soles (estrena), Serra (P.).

Segona part.—«Himne a l'any nou», Schumann.

Tercera part.—«Cant de victoria de Mirjam» op. 136, Schubert.

L'«Escola Jordiana-Orfeó Canigó», donarà, aquest vespre, a dos quarts de dèu, en el seu estudi del carrer de Copons, 7, principal, una vetllada vocal-instrumental en la que s'executaran composicions de Tellans, Grieg, Guiteras, Verdi, Galtermann, Montes, Schumann, Icart, Saint-Saëns, Mozart, Piqué y Rameau.

La festa serà pera celebrar la diada de Santa Cecilia, patrona dels artistes musicals.

La direcció artística de l'A. de L. C. ha rebut pera l'Exposició d'*Ex-libris* que está organisant aquella entitat els dels senyors y entitats següents: Joan Franella, Enric Rafols, Dolors Roca, Demetri Oliva, R. Ferrer, Víctor Oliva, «Annari Oliva», R. Sala, J. Rafols, Francisco Marrugat, Esteve, Bertran, Pere Fusté, doctor Ribot y Brunet, Fidel Giró, Maro Jesús Bertran, Rodríguez Codolà, Carreras y Bulbena, els de l'artista Emili Bertran, de Buenos Aires; Antoni Menéndez Gayo, Adolf Saldias, R. Serangon, Josep Termino, *Exito Gráfico*, Emili Guanyabens y el de la Biblioteca de l'Universitat Nacional de la Plata.

Aquest vespre debutará en el teatre de Novetats la companyia d'atraccions que ab tant d'èxit ha vingut treballant en el teatre del Tívoli.

D'ella'n formaran part, entre altres escollits números, el popular professor japonès de «Jiu-Jitzu» Mr. Rakú, el quadro «Le nu esthetque», Mr. Lichtor, M. Andre y altres.

L'Associació Artística-Catalanista del Poble Nou, carrer de Pujades, 188, donarà dimenge vinent, a les quatre de la tarde, una vetllada literaria-musical.

La part literaria anirà a càrreg del nen Josep Serret, y dels socis E. Garriga, M. Jubany, M. Cartanà, A. Elias, J. Bosc, y la musical a la de l'aplaudit quintet «Filarmònic», del tenor Ricard Albert y del baritan Ricard Ferrer, als quals acompanyarà al piano el mestre don Ferran Elias. Acabará la festa ab balls populars de nostra terra.

Qüestions obreres

La Societat d'Impressors litogràfics «La Solidaria» celebrará Junta general demà a les dèu del vespre.

Demà, a dos quarts de dèu del vespre, don Josep Casasola donará una conferencia sobre ensenyansa racionalista al Centre obrer del carrer den Roig.

Treballant a l'estació de Fransa se feu una ferida a la mà dreta Francisco Vasellas, que fou auxiliat a la Casa de socors del districte.

—En la mateixa també fou curat de contusions en diverses parts del cos, Josep Casas, que treballava en la descàrrega d'un vapor.

Aquesta nit, a les onze, celebrará junta general la Societat de cambrers «La Alianza», en el seu domicili, Quintana, 3, primer.

Del Govern Civil

El governador civil rebé ahir 250 pessetes d'una entitat de Berga y 25'20 d'una escola del carrer de Castanyos, de Sant Martí, pera els perjudicats per les inondacions.

El governador civil, parlant anit del conflicte escolar, digué que al matí, durant els successos de que parlem en altre lloc, la superior autoritat acadèmica requerí l'auxili dels agents governatius y que llavors fou quan l'inspector general decidí que'l delegat de policía senyor Valdés entrés sol a l'Universitat y exhortés als estudiants, observació que aquells joves atengueren molt correctament y sense cap resistencia.

Digué també que per reclamació del claustre en la Facultat de Farmacia hi havien alguns agents de seguretat custodiant el laboratori y els museus.

Per lo que toca al dia d'avui, confirmá que el claustre universitari se reuní ahir, acordant que continuin les classes obertes y demanantli que sigui mantingut l'orde dins de l'edifici per agents de l'autoritat.

Manifestá el senyor Ossorio que ell no negaria aquest auxili, y que si avui al matí el claustre mantenia sa petició, entraran en la Universitat forses de seguretat ab sos respectius oficials y ab instruccions concretes pera'l compliment de sa missió de mantenir l'orde y fer que's donguin les classes ab normalitat.

—Durant els successos d'ahir en l'Universitat, foren detinguts y portats al Governació vil quatre estudiants, acusats d'ofenses als agents de l'autoritat.

Un d'ells fou posat en llibertat al poc rato, en que's presentà la seva familia.

Al vespre visità al Governador una comissió d'estudiants pera demanarli la llibertat dels tres que quedaven detinguts.

El senyor Ossorio els contestà que'ls deixaria lliures així que identifiquessin ses personalitats les respectives families, dones pensa enviar al Jutjat municipal el corresponent atestat pera que depuri les acusacions de que els esmentats joves són objecte.

Poc rato després foren identificats y posats en llibertat els susdits joves.

La guarda civil de Centelles participa que en una barraca del terme de Tagamanent se ha trobat el cadavre d'un home mitg carbonisat y presentant cinc ferides d'arma blanca, tres al cráni, una al coll y una altra a un costat. Entre les cendres s'hi trobà un gantvet. El cadavre no ha sigut identificat.

La guarda civil de Calella participa que ha sigut detinguda una dòna dintre d'una casa propietat de don Josep Constans, suposantse que's proposava cometre algun robo.

Tribunals y Jutjats

Secció primera.—Va continuarhi el judici per jurats, procedent del Jutjat de Manresa, contra quatre individus acusats de diversos actes de falsetat electoral.

El fiscal senyor Cruces l'acabar les proves va modificar les conclusions en el sentit d'acusar als procesats unicament d'un delicte d'infracció electoral sense falsificació de que primerament se'ls considerava autors.

Com que la nova calificació del fiscal importava'l que la vista pogués continuarse celebrant davant tant sols del Tribunal de Dret, el president de la Sala senyor Enciso va preguntar als procesats si volien que així fos o bé que continués el tribunal popular, optant aquells per lo darrer després d'haver consultat ab els seus respectius defensors.

A seguit pronunciá'l seu informe'l fiscal pera mantenir la seva nova calificació y demanà al Jurat, ab arreglo ab la mateixa, un veredicte de culpabilitat.

Els defensors senyors Vidal y Valls, Estartús y Micó sostingueren eloqüentment l'ignocencia dels seus respectius procesats y el Jurat se reuní pera dictar veredicte.

Aquest fou d'inculpabilitat y la Sala dictà sentencia absolguent lliurement als procesats.

Secció tercera.—S'hi celebrà un judici oral contra J. F., que la nit del 13 de desembre darrer va engegar un tret a la seva dòna, que's passejava pels encontorns de la barraca de la montanya de Montjuic ont vivien, creientse que eren lladres.

El fiscal senyor Pons va estimar els fets constitutius d'un delicte de lesions per imprudencia temeraria y va demanar a la Sala que imposés la pena de dos mesos y un dia d'arrest major al processat.

El defensor senyor Oliver solicità l'absolució d'aquest.

Durant sa darrera guarda'l Jutjat del Nord va instruir vint-i-una diligencies sumaríssimes pels fets següents: lesions, vint; furt o robo, quatre, y les demés per intoxicació, mort per un accident del treball, mort natural, menasses de mort, estafa, corrupció de menors, detenció arbitraria, troballa d'un fetus y detenció d'un reclamat.

Foren detinguts tres homes y dues dònes.

Senyalaments pera avui.—Secció tercera de lo criminal.—Dos judicis orals, procedents del Jutjat de la Barceloneta contra V. V. y J. B., per sustracció y per contraban, respectivament.

Fets diversos

Abans d'anit aparegué surant, al moll de les Balears, el cadavre d'un home desconegut, d'uns quaranta anys. Portava una corda lligada a la cama dreta, ab un dau de pedra a l'extrem de la corda. Además les butxaques les tenia plenes de pedres.

—A Cán Gomis (Vallcarca), un jove de vint-i-tres anys, anomenat Pau Castells, prengué una dosi d'àcid clorhídric, quedant en greu estat. Sigué traslladat al Dispensari de Sant Gervasi.

—En l'encreuament dels carrers de Casp y Sicilia sigué trobat un fetus.

—En el passeig de Colon, davant de la Capitania, topà un tramvia de l'Anònima, ab un cotxe de plassa, rebent el cotxer d'aquest, anomenat Francisco Cañelles, algunes fortes contusions a la cama, de les que'n fou auxiliat a la Casa de socors del mateix passeig.

Publicacions

Festa de l'arbre fruiter. Sitges, 1907.—Elegantment editat, hem rebut un álbum, record d'aquella festa, en el qual, además de bon nombre de documents, s'hi publiquen fotografies pertanyents a la mateixa.

INFORMACIONS

Telegràfiques y telefóniques

Madrid, 21, 10 matí.

La "Gaceta,,

Publica:

Reial orde declarant desert el concurs de traslat pera la provisió de diferentes plasses de professor vagants a Canaries y disposant que s'anunciin a concurs d'ascens.

Altra disposant s'anunci a oposició la càtedra de Química de l'Escola Superior d'Industries de Las Palmes y la de Metallisteria de

ment, perquè no vull que la prempsa publiqui noves inexactes.

En els telegrames de Castelló se diu que la guarda civil patrulla pels carrers y no es veritat.

—El senyor La Cierva no sabia res avui al mitgdia del viatge a Madrid del governador de Barcelona, que anunciaren els corresponsals d'aquesta capital.

Discrepancies en el ministeri

El ministre de Marina no té'l mateix criteri que'l senyor Maura respecte al debat del projecte de l'Armada.

El quefe del Govern deia anit que'ls que impugnen el projecte descendeixen a detalls que fan petit el debat; en cambi el senyor Ferrándiz deia aquest matí que està molt satisfet de la marxa de la discussió y no parlarà fins el final pera fer el resum.

Procés de trascendencia

PAMPLONA.—S'ha vist a l'Audiencia un judici interessant per la calitat de l'assumpte.

El processat es l'arcalde de Torralba, acusat de desobediencia a les ordes del delegat d'Hisenda respecte a les cèdules personals.

El defensor demostrà que'l delegat de Hisenda no es autoritat econòmic-administrativa competent en materia de impostos que, com el de cèdules, no regeixen a Nabarra, segons la llei pactada'l 16 d'agost de 1841.

La sentencia es esperada ab interès perquè resol una qüestió important que afecta al Dret privatiu de Nabarra.

4'15 tarde

Nova tarifa carrilera

La Comissió mixta de les Companyies del Nord y Madrid Saragossa y Alacant han acordat establir una tarifa econòmica pera afavorir a les families dels seus empleats, inclòs de la Xarxa Catalana que tinguin necessitat de viatjar per les esmentades linies.

Aviat serà sotmesa dita tarifa a l'aprovació del ministre de Foment.

6'15 tarde

La llei de Jurisdiccions

Maura contra Primo de Rivera

Es molt comentat en els passadissos del Congrés l'evident desacord que de les propires paraules del senyor Maura, contestant a la pregunta del senyor Soriano sobre la llei de Jurisdiccions, resulta que's troba'l president del Consell ab el ministre de la Guerra.

El senyor Maura digué textualment: «que's ratificava en quant tenia dit sobre aquesta llei, y es sabut que anteriorment al combatre la llei en l'oposició la calificà d'«aparell ortopèdic» del qual se deuria prescindir així que desaparegués la necessitat.»

Es ademés significatiu el silenci del ministre de la Guerra subratllat pel senyor Soriano exclamant a l'entrar a la orde dia: «Que consti que'l general Primo de Rivera, tant arrogant al Senat, aquí calla com un mort!»

El senyor Soriano se proposa insistir sobre aquest assumpte demà y dies successius, posant de manifest el dualisme en el Govern y requerint l'opinió de tots els quefes de minories sobre l'oportunitat y conveniencia de derogar o reformar la llei.

Reunió de la minoria solidaria

S'ha reunit aquesta tarde la minoria solidaria del Congrés, continuant l'estudi del projecte de ferrocarrils estratègics.

Acordà nomenar una comissió composta pels senyors Ventosa, Maciá, Ferrer y Vidal y Girona, pera que visiti al ministre de Foment, a fi de que ab ocasió de aquell projecte, s'activi la construcció del ferrocarril transpirenenc del Noguera-Pallaresa, oferint apoiar el projecte de ferrocarrils estratègics sempre que no retrassin la construcció del Noguera-Pallaresa y altres linies de capital interès pera Catalunya.

9 nit

Els "veins,, de Melilla

MELILLA.—El veinat d'aquesta plassa està disgustat pel debat iniciat en el Congrés.

Reiterarà Melilla'l desitg de que perduri el règim actual.

Se portarà un missatge al Govern en aquest sentit.

Se prepara una manifestació de simpatia al general Marina quan retorni de Rabat.

La desgravació dels vins

MÁLAGA.—En l'exprés ha sortit cap a Madrid una nombrosa comissió, en representació de l'Ajuntament y de totes les corporacions locals, pera gestionar l'assumpte de la desgravació dels vins que crea una situació insostenible an aquesta capital.

El comiat ha sigut molt carinyós.

Inondacions a les Mallorques

PALMA.—L'inondació d'Artà ha estat de consideració.

No hi han desgracies personals.

La part baixa de la població està inondada.

Moltes cases de camp han sofert grans perjudicis.

Anit descendiren les aigües, però's tem que la pluja apreti.

Els danys materials són molts.

La caserna de la guarda civil està inondada.

Diaris denunciats

Han estat denunciats *España Nueva* de anit y *El Imparcial* d'avui.

Congrés

S'obre la sessió a les tres baix la presidencia del senyor Dato.

Alguns diputats formulen precs d'escàs interès.

El senyor SORIANO pregunta si podrà explanar el dissabte l'interpelació sobre la subvenció a la Societat Hispano Africana.

Demana un expedient sobre detentació de monts de Jumilla, un altre sobre monts de Mula, y un altre contra un funcionari provincial de Murcia de cognom Soler.

Denuncia que entre'ls jutges municipals de Madrid hi han alguns fills de magistrats y altres emparentats ab personatges polítics.

Parlant de la pensió a l'infant Alfons diu que'l Consell d'Estat es molt amo de pensar com vulgui, però que'l senyor Maura ha de tenir criteri propri en l'assumpte.

Diu que l'Intendencia de Palau abrogantse facultats que no li pertanyen, ha interpretat la llei immiscuintse en coses que són de la facultat exclusiva del llegislador.

Corre'l rumor—diu—de que a la nova esposa den Caserta també se li va a concedir una pensió, y jo protesto aquí d'això davant de tota la nació.

El senyor DATO:—Sa senyoria no pot protestar de coses que estan sense resoldre.

El senyor SORIANO pregunta al senyor Maura si s'ha fet la llei de Jurisdiccions pera processar als que diuen que'ls carrabiners deuen registrar ab guants als que cometin altres delictes per l'estil.

Diu que la llei de Jurisdiccions estableix càstics pera'ls que insulten a la Patria o a la bandera, però no deu servir pera castigar a periodistes que no han incorregut en les prescripcions d'aquesta llei.

El senyor MAURA contesta que en els nomenaments de jutges municipals no hi intervingut pera res el Govern.

Interrogat novament pel senyor SORIANO respecte a la pensió de l'infant Alfons, diu el senyor MAURA que no ha contestat perquè l'assumpte està pendent de resolució.

Respecte a la llei de Jurisdiccions, diu que ja coneix sa opinió personal el senyor Soriano y si aquest vol fiscalisar la aplicació d'aquesta llei, pot ferho.

Diu que la derogació de la llei es cosa que competeix a la decissió de les Cambres.

El senyor SORIANO al rectificar diu que'l senyor Maura tracta d'aquestes coses ab broma y després se cambien en coses molt series.

Lo que ha dit S. S....

El senyor MAURA: — Lo que he dit consta en el *Diario de Sesiones*.

El senyor SORIANO:—Tantes coses hi consten en el *Diario de Sesiones* y no s'han dit! (Rumors.)

Cita'ls noms d'alguns jutges municipals recentment nomenats pera comprovar ses anteriors manifestacions.

Demana que vingui a la Cambra l'expedient de concessió de pensió a l'infant don Alfons y els expedients incoats darrerament per infracció de la llei de Jurisdiccions. Allavors parlarem ab claretat y extensament parlarà també'l ministre de la Guerra, que calla perquè no està molt conforme ab l'opinió del senyor Maura.

El senyor PRIMO DE RIVERA demana la paraula.

El senyor MAURA, sense deixar que parli el ministre de la Guerra, s'aixeca a rectificar. Pronuncia curtes frases y el senyor DATO exclama:—Orde del dia!

El senyor SORIANO:—Y el ministre de la Guerra no diu res. (Rialles, soroll y campaneta).

Se posa a discussió el projecte de llei fixant el contingent de l'exèrcit permanent en 1908.

El senyor PEDREGAL combat enèrgicament el dictamen.

Diu que es millor tenir pocs soldats en bones condicions que molts y mal acondicionats.

No s'explica aquest projecte després d'afirmar el senyor Maura que Espanya no deu tenir més exèrcit que'l que pugui sostenir.

Nosaltres no podem soportar tant de exèrcit com el que's senyala en el projecte.

Els republicans desitgem que siguin les Corts les que fixin no sols el contingent, sinó el cupu anyal.

Se mostra partidari de l'instrucció militar obligatoria.

Li contesta'l senyor MONTES JOVELLAR per la Comissió.

Rectifiquen amdós.

El ministre de la GUERRA intervé en el debat, dient que l'Estat Major Central proposava 100,000 homes, però'l Consell de ministres reduí el contingent a 80,000 per raons de caràcter econòmic.

Insisteix en ses manifestacions d'altres vegades de que's deu aumentar el cupu pera tenir reserves.

Rectifica'l senyor PEDREGAL, recordant que'l senyor Maura no era amic de l'instrucció militar obligatoria.

Se sospèn el debat.

Se reanusa'l de les reformes de Marina.

El senyor GOMEZ ACEBEDO consum el segon torn en contra la totalitat del dictamen.

Diu que'l Govern no s'ha fixat en la situació econòmica del Tresor espanyol al pressupostar 200 milions pera reformes de Marina.

Oblida'l Govern que'ls camins estan intransitables, que's deuen 300 milions al Banc d'Espanya y que'l problema monetari està sense resoldre?

Examina alguns extrems del projecte y diu que l'ensenyansa de cada alumne de Marina seguirà costant 6,000 pessetes anyals, contra lo que's pronuncià en altra ocasió'l senyor Maura.

Els arsenals, que deurien colocarse en condicions de favorir a la classe obrera, continuaran com fins ara.

Combat l'autorisació que's demana de 7 milions de pessetes pera gastos en els arsenals.

Califica de còmica la construcció dels tres corassats que's senyalen en el projecte.

S'ocupa de la construcció de destroiers y submarins y censura la vaguetat ab que's troba concebut aquest projecte, fins el punt de no saberse a ciencia certa quin es el propòsit del Govern.

Creu que està de més l'article final del projecte.

El senyor MILLES, de la Comissió, li contesta.

Rectifiquen amdós.

S'acorda ampliar en tres torns el debat de la totalitat.

El senyor MACIÁ consum el quart torn en contra.

Se declara partidari de la construcció de torpillers sumergibles pera la defensa de les costes.

Diu que'l torpiller es l'enemic més formidable del corassat.

La ciencia física y la química donen gran potencia an aquelles petites màquines.

Pera demostrar l'eficacia del torpiller cita casos de la guerra que hi hagué entre Russia y el Japó.

Fa notar la quantitat considerable de torpillers que han construit les nacions que més atenen al seu poderiu naval com Anglaterra y Alemanya.

Diu que la majoria dels torpillers que s'han construit són de 350 tonelades.

Explica'l mecanisme dels sumergibles automòvils, fent menció del resultat que donaren les experiencies realisades pels marins francesos. Aquestes experiencies demostraren la gran dificultat de fer blanc contra aquests sumergibles. D'aquí dedueix les grans ventatges del seu empleu.

Si a Cádiz y a algun altre port espanyol hi hagués una divisió de sumergibles, estaria més garantida la defensa de les nostres costes.

Diu que abans de tot es precís pensar en fer impossible'l bloqueig d'una plassa forta, donc això es lo més important pera la defensa de l'integritat del territori y la qüestió de major interès es la defensa de les costes.

Passa a estudiar lo referent a l'artilleria, sobre la que fa algunes consideracions, parlant dels diferents sistemes de canons que s'empleien.

Tracta extensament dels del sistema Krupp, inventats en 1873, y analisa sa construcció, fent constar que les planxes de cer d'aquest sistema han sigut acceptades pels Estats Units y per altres països, puix resisteixen el cop de projectils de gran potencia.

Comprenc—afegeix—que aquestes consideracions resulten molestes pera la Cambra.

Diversos veus:—No, no; al contrari, escoltem complascuts.

(En efecte, la Cambra sembla escoltar ab molta atenció.)

Doncs bé, segueix dient el senyor MACIÁ, pera no esser massa molest, vaig a tractar de l'artilleria moderna.

Estudia la que posseeixen diverses nacions, y especialment les d'Anglaterra y Alemanya, entenent que la d'aquesta es millor que la d'aquella, donc té canons que a més de 7,000 metres atravessen planxes de 30 centímetres.

Estudia lo que podria costar posar nostres plasses en bones condicions de defensa.

Demana que's fixi bé'l Govern en les condicions en que nostres plasses se troben y diu que entre les que estan deficients hi figura l'illa de Menorca, en la que hi ha llocs en que l'enemic podria facilment desembarcar y apoderarse de la guarnició.

Llegeix paragrafs d'un escriptor anglès en els que's manifesta aquesta mateixa opinió.

Creieu—pregunta—que la defensa de nostres plasses està assegurada per les relacions corals en que'ns trobem ab Fransa y ab Anglaterra?

Tracta després de la preponderancia comercial que en els mercats van adquirint alguns països y en especial de la que en els de carbons alcansen els Estats Units y diu que de seguir les coses per aquest camí dintre de pocs anys les nacions europees productores d'aquest combustible tindran que contentarse ab els mercats d'Europa y que ja ab aquest sentit lluiten Alemanya y Anglaterra.

Això prova—afegeix—que tots fien ja més en l'influencia del comers que en la de la guerra, sense desconèixer que pera conseguir aquella se necessita poder militar.

Insisteix en que es precís defensar nostres costes y molt particularment les de Balears y sobre tot Mahó y que es molt necessari enviar allà una divisió naval.

Recorda que, segons frase d'un escriptor militar, generalment les plasses se prenen per la porta del darrera.

Passant a tractar dels corassats, cita els que existeixen a l'extranger y diu que als Estats Units costen uns trents milions, que a Anglaterra són una mica més cars y que a Fransa valen un 15 per 100 més, haventse de tenir en compte que aquests datos són anteriors a la guerra rus-japonesa.

Per lo que toca a Espanya costen un 30 per 100 més cars, lo que ab la diferencia dels cambis representa un 40.

Creu que'ls vaixells que's construeixin deuen esser de la major velocitat possible, tenint sobre tot en compte les necessitats que hi ha que atendre.

Contestant a una interrupció del ministre, diu que si les planxes que s'empleiu han de venir de l'extranger, res hi guanyarà ab això l'industria nacional y en tal cas tant se valdria que les coloquessin en el mateix punt aont les construeixin.

Parlant després dels projectils y de son alcans, diu que desde'l moment en que's sostenen avui els combats a 6, 7 y 8 mil metres, es precís que's fassin pràctiques de tir, a lo que es precís destinar importants quantitats.

Observa també que ab aitals pràctiques, com sab molt bé'l ministre, els canons se gasten y se fan malver per lo que es precís que n'hi hagi de sobrers.

Resulta, donc, que'l projecte de corassats de res servirà y que'ls 300 milions que gastarem, no'ns permetrien aixecar el bloqueig d'una plassa contra Fransa, per exemple, que posseeix trenta corassats.

El ministre de MARINA: — La meva teoria no es aquesta; S. S. pot vèureho en el preàmbul en que s'explica clarament.

El senyor MACIÁ.—Lo que puc assegurar es que aquests tres corassats no aixequen el bloqueig d'una plassa.

Un individu de la COMISSIÓ.—Ja ho explicarem.

El senyor MACIÁ.—Es difícil.

Sentintse l'orador molt fadigat, se sospèn el debat y s'aixeca la sessió.

Senat

S'obre la sessió a tres quarts de tres, baix la presidencia del general Azcárraga.

El senyor LOIGORRI demana certs documents, que li fan falta pera estudiar el pressupost de Marina.

La mesa ofereix portarlos.

Se posa a discussió el projecte de condemna condicional.

Consum el primer torn en contra'l senyor TORINO.

Se declara partidari de restringir més la llibertat del delinqüent a qui s'apliqui la condemna condicional, donc en el projecte aquesta llibertat es tanta, que molt bé pot calificarse d'impunitat condicional.

En nom de la Comissió parla'l senyor LASTRES, qui encareix la necessitat del projecte, donc en l'administració de justicia's gasten anyalment més de dotze milions de pessetes.

Cita exemples de diverses nacions, però afegeix que'l ministre y la Comissió han volgut esser més modestos, fent aquest projecte com assaig.

Combat la presó per deutes, perquè es una arma contra'l pobre, y diu que en aquest projecte s'ha suprimit com se suprimí a Fransa en 1857 y s'ha suprimit fins a Russia.

Acaba demanant la cooperació de tots pera aquest projecte de redempció y reconstitució moral.

(La Cambra felicita a l'orador).

Rectifiquen els senyors TORMO y LASTRES.

El ministre de GRACIA Y JUSTICIA hi intervé, felicitantse de les paraules dels oradors que han intervingut en el debat, y dient que aquest projecte, que s'imposava desde fa molts anys, es una reproducció del plantejat pel comte de Torreanaz.

Rectifiquen els senyors TORMO y marquès de FIGUEROA y queda retirat el vot particular.

El senyor ALONSO CASTRILLO consum un torn contra la totalitat.

Li contesta'l president de la Comissió, senyor UGARTE.

Rectifiquen amdós oradors.

Parlen novament els senyors UGARTE y ALONSO CASTRILLO, y el senyor MALUQUER pregunta si podrà limitar la règia prerrogativa aquest projecte.

El senyor UGARTE diu que no y se retira'l dictamen, pera redactarlo de nou.

S'aixeca la sessió a les 7'5.

Parlamentaries

El senyor Concas conferencià aquesta tarde ab els senyors Maura y Ferrándiz pera anunciàrloshi que combatria en el Senat les reformes de marina, però sense apassionament, desde'l punt de vista dels interessos nacionals y davant l'esperansa de que s'arribi com més aviat millor a la reconstitució de nostre poder naval.

—El ministre de Marina ha manifestat que solament intervindrà en la discussió de les seves reformes en el Congrés al final al fer el resum del debat sobre la totalitat.

—La setmana pròxima reuniran els senyors Maura y Dato a tots els quefes de minories pera acordar activar l'aprovació dels pressupostos y les reformes de Marina a l'objecte de que les vagacions de Nadal puguin comensar el dia 20 de desembre y acabar el 10 de janer, en quina data's discutirà l'articulat d'Administració local, tota vegada que pera llavors també haurà ja acabat, naturalment abans de les vagacions, l'estudi preparatori de les esmenes, pera lo qual comensarà a reunirse diariament, desde dilluns, la Comissió.

—El diputat ministerial senyor Gutiérrez de la Vega ha preparat 20 esmenes al projecte d'Aministració local.

—Els lliberals y els demòcrates aplassaran la presentació de les esmenes fins que coneguin les dels solidaris ab l'objecte d'adherirse a les d'aquests que s'ajustin a son criteri.

—La Comissió general de pressupostos ha seguit l'examen del de Foment, aprovant lo concernent a la Direcció d'Agricultura.

Les dotze plasses d'enginyers que's creen en la Direcció d'Agricultura són de monts.

Proposà'l senyor Amat, y no fou acceptat, que les ocupessin els dotze enginyers de monts que quedaran cessants en la Direcció de proprietats del ministeri d'Hisenda perquè ab arreglo al projecte d'Administració local passen els serveis que aquells prestaven als Ajuntaments.

—La Comissió general de pressupostos ha aprovat el de Guerra ab un aument de 2.600,000 pessetes pera adquisició d'artilleria.

—Aquesta tarde s'ha reunit la minoria democràtica del Senat pera tractar dels pressupostos.

A l'acabar ha facilitat als periodistes una nota oficiosa, en la que's diu que intervindrà ab assiduitat, seriotat y energia en la discussió dels esmentats pressupostos, establint unitat perfecta de criteri ab lo que fassi la minoria demòcrata del Congrés.

Encara que no's diu en la nota oficiosa, se sab que acordaren combatre'ls arrendaments y monopolis, procurar que's reintegri al Tresor en ses funcions administratives y discutir detingudament els pressupostos d'Instrucció pública, de Foment y Marina.

Les reformes del general Ferrándiz les combatrà'l senyor Loigorri y les d'Instrucció pública'l senyor Jimeno.

—La ponencia de les minories que estudia'ls assumptes d'Instrucció pública, s'ha reunit pera tractar del pressupost vigent y el projecte pera 1908.

Seguirà reunintse pera continuar estudiant les esmenes que's presentaran.

—Davant la Comissió de ferrocarrils estratègics han informat els senyors Buylle y San Roman, demanant s'aprovin els pianols tal com han estat presentats, y els senyors Larriñaga y Santos demanant toquin a Gijon y Avilés.

El senyor Vincenti se mostrà partidari d'un ferrocarril que unís a la Coruña ab Lisboa-Madrid y Barcelona.

El senyor Piniés en demanà un altre pera la provincia de Cuenca. No se sab si deu esser estratègic (?).

—El dissabte explanarà també'l senyor Soriano l'anunciada interpelació sobre subvenció a la Societat Hispano-Africana.

—La comissió del Congrés que entén en la reforma de l'article 157 del Codi de Comers escoltarà a tots els que vulguin informar el dia 25.

Els diputats solidaris

El diputat per Olot ha visitat al ministre de la Guerra pera demanarli que l'escultor don Ignasi Clarià, natural de Girona, que viu a l'extranger per no haver complert ab el servei militar, pugui tornar a Espanya.

22, 1 a 3 matinada.

L'encausament del Llobregat

El ministre de Foment ha citat pera demà al senyor Bertran y Musitu pera tractar de la qüestió de l'encausament del Llobregat.

Encara que no podem avensar cap resolució en aquest assumpte, se sab que'l senyor González Besada té probabilitats de poder concedirse per decret lo que pretén la Diputació de Barcelona.

El descans dominical

El marquès de la Merced, ponent de l'Institut de Reformes Socials en l'assumpte dels taverners, ens ha dit que a son judici existeix en dit assumpte evident confusió.

La llei del descans dominical no es una llei contra l'alcoolisme, sinó pera que'ls industrials descansin els diumenges.

Son informe discreparà, segurament, de la R. O. del senyor La Cierva.

El marquès de la Merced se preocupa molt dels perjudicis immensos que's causen a l'industria.

Diu que, segons datos presentats pels gremis, importen les vendes en els cinquanta quatre diumenges de l'any més de 30 milions de pessetes.

Vaga escolar

Els estudiants de Química no accepten l'oferiment del catedràtic senyor Martí d'examinarlos a presencia del degà y treient per sort les llissons.

Continuaran en vaga, haventho així comunicat al degà.

Aquest els digué que si el dilluns no entraven a classe'ls hi seria aplicat el reglament.

Els estudiants demanaran apoi als alumnes de les demés clases y presentaran una instancia al ministre d'Instrucció demanant la separació del senyor Martí.

Comedia "intima,,

Els periòdics relacionen ab l'autor dramaturg Jacinto Benavente un fort escàndol promogut anit en el cafè de Castilla per una senyora, qué, segons diuen, pretenia agredir ab un ganivet an en Benavente, suposantlo responsable dels desvios de son marit.

El Globo y *El Mundo* comenten el succés. L'últim en un article que titula «Selección saludable».

A silenci forsós

A l'acabar la sessió del Congrés, el ministre de la Guerra pretenia dissimular la seva contrarietat per la contestació que'l senyor Maura donà al senyor Soriano, en la que ha ratificat els termes ambigus en que s'expressà altres vegades.

L'esmentat ministre tractà de parlar per dues vegades, tant, que s'havia botonat ja levita pera parlar, y se li anticipà el senyor Maura.

Al sortir afirmava que lo dit pel senyor Soriano no li havia produit cap contrarietat.

Un reclam dels Quintero

Els germans Quintero publiquen una carta en l'*Heraldo* en que's refereixen a un telegrama que publica anit el periòdic dient que a Barcelona seria mal rebuda «La patria chica» y que'ls seus autors havien retirat alguns *couplets* y diuen que en la seva última obra no hi ha cap paraula que no pugui sentir un espanyol, que no han estat a Barcelona ni han retirat cap *couplet*, perquè no'ls té.

Han telegrafiat als empresaris dels teatres Nou y Granvia diéntloshi que no toleraran el més insignificant retall en la obra, y al representant de la Societat de autors que prolbeixi la representació si se pretén alterar l'orde.

Obres d'art

El marquès de Tovar ha lograt restituir a Espanya, y figuren ja en l'Exposició del Pardo, un quadro de Goya, altre de Dominiquino, un còdix de l'època de Carles V y dotze estatues de Bermín, tot lo qual estava en l'embaixada espanyola a Roma.

Incomunicació a Canaries

LES PALMES.—A conseqüencia de les pluges torrencials ha quedat interrompuda la comunicació ab els pobles.

Catedràtic aprofitat

SALAMANCA.—Els estudiants d'alemany units als d'altres assignatures han promogut un avalot al professor senyor Bahamonde.

L'insultaren fins a l'hotel demanantli la dimissió.

El senyor Bahamonde desempenya, simultàniament, una càtedra a Salamanca y un altre empleu a Madrid.

Junta Central del Cens

S'ha reunit la Junta central del Cens resolvent algunes consultes de les Juntes provincials.

Lo relatiu a l'excepció del vot obligatori pera'ls empleats de ferrocarrils està pendent de que'l ponent senyor Conde y Luque remeti el dictamen.

No tornarà a reunirse la Junta fins a primers del mes pròxim.

L'aventura del Marroc

DE TANGER

Destitució de Mohamed Torres

Se diu que ha sigut destituit Mohamed Torres a instancies de Fransa y que de les seves funcions se n'ha encarregat el Guebbas, nomenant el soldà ministre de la Guerra al kaid d'Olaya, militar de gran valor.

Les mehalles del soldà

Mulei Rachid serà molt aviat cridat a Marrakesh reemplassantlo Mulei-Yousef en el manament de la mehalla de Hofidiana.

L'altre mehalla de Mulei-Hafid se troba als llocs de Marrakesh considerablement minvada.

ARGEL.—Han salpat pera Casa-Blanca els transports «Vinh-Long» y «Shanarok» conduint cavalls y material de guerra.

Ascens d'El Guebbas

El Guebbas ha sigut nomenat virrei de Tànger substituint a Mohamed Torres que queda retirat.

El Guebbas serà ademés ministre plenipotenciari del soldà Abd-el-Azis servint d'intermediari diplomàtic entre la cort xerifiana y els representants de les potencies.

Ben-Simon serà nomenat primer ministre.

La policia internacional

L'embaixada francesa tornarà a Rabat a últims del prop-vinent mes de novembre.

El dimars els oficials francesos y espanyols examinaran als candidats marroquins a comandants de campanya.

Els caids se cuidaran del reclutament de policies, que's farà desseguida.

Contra Mulei Hafid

Abd-el-Azis ha donat orde a El Guebbas d'enviar mil homes a Mazagan pera que recobri un poble que està en poder de Mulei-Hafid.

DE BREST

L'«Amirall Aube»

L'«Amirall Aube», que ha tornat del Marroc, necessita grans reparacions.

DE RABAT

Fransa y Espanya

El ministre de Fransa donà ahir un dinar en honor de l'embaixada espanyola

Hi hagué brindis molt afectuosos y cordials.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER

París, 21

Portugal

Agitació revolucionaria

LISBOA.—Segons comentaris d'alguns periòdics la darrera explosió del carrer de Corriao es deguda a que s'estaven fabricant armes de combat, com succeeix al carrer de Sant Antoni ont ocorregué fa algun temps una altra explosió anàloga.

Les víctimes de la recent explosió han sigut tres.

L'un se deia Gonzalvo López, metge, professor del Liceu; l'altre Vicens Olmeida, electricista; y l'altre no s'ha pogut identificar.

Un dels detinguts ab aquest motiu es reporter d'un periòdic republicà de Lisboa.

S'han fet nombroses detencions.

La reserva de la policia contribueix a que circulin exagerats rumors que no tenen confirmació.

—Ha estat sospesa durant un mes, per orde governativa, la publicació d'*El Correo de la Noche*, orgue del partit progressista.

Quasi tots els periòdics de Lisboa estan denunciats per atacs al rei Carles y al nunci.

El comitè directiu dels progressistes dissidents que formen l'extrema esquerra monàrquica, ha acordat convocar una assamblea general del partit pera posar a discussió proposicions molt radicals.

Polonia

Arrestacions en bloc

VARSOVIA. — Ab motiu d'un atentat anarquista s'han fet cent vintitrès detencions.

Fransa

El retir dels obrers

PARIS.—M. Millerand, quefe del grupu republicà de reformes socials, ab MM. Breton, Guieysse, Gauvin, Sedain y Bignon, han visitat al ministre del Treball, M. Viviani, pera notificarli que entre les reformes votades pel grupu figuren en primer terme y com de més urgenta realisació, els retirs obrers. El ministre ha dit que'l considera una qüestió de capital importancia y que deu solucionarla desseguida'l partit republicà.

El militarisme a Fransa

El passe a la reserva anticipat del governador militar de París, general Geny, es motivat per certs incidents ocorreguts en el Círcul militar del qual es vis president el susdit general.

El tifus en les casernes

El subsecretari de la Guerra M. Cheron ha manifestat que estan preses totes les mesures pera evitar la propagació de la febre tifoidia declarada ab caràcter epidèmic entre'ls soldats de Verdun; a l'efecte's construiran casernes noves y higièniques.

Els lladres del tren

TOLON.—Ha sigut detinguda una partida de lladres que's dedicaven a saquejar als viatgers assaltant els trens.

Fransa y el Brasil

El ministre del Brasil donà ahir un dinar en honor den Clemenceau, del ministre de Negocis Pichon, del de la Guerra Picquart y del d'agricultura Ruan.

Alts càrrecs

Pera'l càrreg de governador de l'Africa occidental hi ha dos candidats, M. Ballot, ex governador de Dahomey, y M. Lataud, prefecte del Rhone.

India

Vaga general de carrilaires

CALCUTA.—Els obrers carrilaires de la India han declarat la vaga general.

Per aquesta causa hi ha sis mil passatgers detinguts a Asangul.

Els vaguistes presenten actitut gens tranquilisadora.

Estats Units

La crisi financiera

NOVA YORK.—Els banquers no volen suscriure la nova emissió de bonos del Tresor si no se'ls permet emplear sos fons de reserva pera pagar els susdits bonos.

Efectes de la crisi

VOVA-YORK. — La Companyia «Railroad», de Pensylvania ha anulat un contracte de locomotores fet als tallers Balenwin, quins han despedit a 8,000 obrers.

Se creu que aviat se'n despediran altres 9,000 treballadors.

Italia

El procés Nasi

ROMA.—El Tribunal Suprem ha sospès el procés Nasi fins dia 3 del proper desembre.

Russia

Barbaritats

WLADIVOSTOK.—Els amotinats entraren a l'escorxador municipal, aont treballaven homes y dones.

El cap de motí ordenà que's pengessin ab cordes a tots els empleats, les quals cediren al pes que aguantaven.

Allavors revocà l'orde y feu ajeure a terra les seves víctimes, a les que feu sabrejar.

Als crits dels atropellats entrà la policia, que va empresonar als amotinats.

Hi han nombrosos ferits y cap mort.

DE TOT EL MON

EL SOL Y ELS MICROBIS Darrerament, a Italia, s'han fet importants treballs de bacteriologia, sobre'ls efectes que produeix l'acció de la llum solar en determinades bacteries.

Són sabuts els perills que aquella tanca pera algunes bacteries y pera la vegetació microscòpica y parasitaria en general; però ara's tracta d'un *bacillus* tant perillós com el de Koch, que ha resultat perdre tot el poder del seu virus a les tres hores y mitja d'estar exposat a la llum solar.

Aquests microbis, d'aital manera atenuats o inofensius en absolut, perden per complet la seva movilitat, conservant adhuc, condicions excelents pera esser inoculats a altres animals, els quals, de aquesta manera queden preservats del contagi, per obrar l'inoculació com una vacuna.

Aquesta vacunació, que té l'avantatge d'esser insensible pera l'inoculat, feta per l'absorció dels microbis atenuats pel procediment de l'insolació, es la que sembla esser la causa de que certs individus que permaneixen en el camp o reben el sol continuament siguin indemnes al microbi terrible.

Ab tot, si no's demostra altra cosa, se pot ben dir que'l sol, vivificador sera la majoria dels ser

vius, es perjudicialíssim als microbis, als quals, si el seu calor multiplica, mata la seva llum.

DEL VATICÁ El día 9 del proper desembre se reunirá el Consistori secret y el día 12 el públic.

Encara que hi ha moltes vaganta en el Sacre Collegi, no es segur que'l papa crei en aquest Consistori nous cardenals de curia.

Hi ha qui assegura que Pius X vol limitarse a imposar el *capello* als ja creats, l'ex nunci de Madrid y l'arquebisbe de Burgos.

No hi ha res acordat sobre cardenals extrangers.

Si s'otorgués el *capello* a un prelat alemany seria impossible demorar el nomenament de nous cardenals.

Apart d'això se diu que un alt funcionari vaticà assegura que pera l'actual campanya antipapal y modernista ha suministrat fondos el bloc anticlerical francès, al qual representa, a Roma, un conegut diplomàtic. Ab aquests fondos s'ha publicat l'antiencíclica y s'ha subvencionat a diferents sacerdots rebels al Vaticà.

Y a propòsit de l'antiencíclica, no ha donat cap resultat el decret que acaba de publicar el cardenal vicari de Roma pera descobrir als autors de la rèplica a l'encíclica *Pascendi dominici*. Ab tot, se'ls coneix o se'ls presum.

El follet en qüestió duia al peu, en lloc de firmes, sis estrelles. Doncs se sab que cada estrella amagava un nom y cine d'aquests noms han arribat a coneixement del papa.

Els cinc autors de la rèplica coneguts són sacerdots, cosa que s'havia endevinat per l'estil en que està escrita.

Aquests sacerdots seran cridats a Roma *ad audiendum verbum* y processats, si hi ha lloc, per la Congregació del Sant Ofici.

Comuniquen també de les esferes vaticanes, com a títol de curiositat o d'informació, que'l difunt pontífex Lleó XIII ordenà al comte Eduard Soderini, redactor-cuefe del periòdic vaticanist. *Il Corriere d'Italia* que escrivís l'historia del seu pontificat.

El comte Soderini comensà, ampliament autorisat, a utilisar pera'l seu fi historiador els arxius secrets del Vaticà, y, de conseguent, topà ab documents interessantíssims. Però n'hi ha de tant delicats, que l'actual hereu de Sant Pere's nega a permetre que's publiquin.

El célebre cardenal Merry del Val, per disposició de l'actual pontífex, s'ha posat a la tasca d'espurgar cuidadosament y diplomàticament l'obra del comte Soderini, ab lo qual l'historia del pontificat de Lleó XIII veurà la llum discretament censurada y sense notes sensacionals. Aixi s'escriu l'historia.

Informació de Catalunya

SANT FELIU DE GUIXOLS. — En aquesta hermosa ciutat llevantina ha calgut com una bomba la nova d'haver sigut declarat processat un distingit doctor en Medecina y Cirurgia d'aquesta localitat, per suposàrsel responsable d'una curació mal feta en la reducció de la fractura del fèmur, que va sofrir, fa alguns dies, un nen de quatre o cinc anys, pulx es públic a Sant Feliu que l'esmentat metge, que per cert té una carrera brillantíssima y ha exercit d'ajudant del p'orat doctor Robert, va intervenir molt pocs dies en la curació de la fractura, mentres altres facultatius han assistit al nen lesionat de darrera d'agost ensà, haventse complicat l'estat del membre malalt durant aquest espai de temps.

Els veïns de Sant Feliu segueixen ab veritable interès el desenrotllo de la causa que ha motivat el processament de referencia, no solament perquè's tracta d'un cas poc freqüent en els tribunals, sinó també perquè'l rigorisme del jutge instructor fa suposar que, si per haver assistit al lesionat per pocs dies, sense complicacions, s'ha processat a un dels metges, els altres facultatius que han intervingut en la curació per espai de prop de tres mesos, durant qual espai de temps s'han observat efectes alarmants en la causa lesionada, també resultaran encartats y probablement ab més càrregs que'l primer.

Tindrem a nostres llegidors al corrent del resultat d'aquest assumpte, molt a propòsit pera cridar l'atenció dels metges catalans y dels aficionats a les qüestions judicials, per més que no tindria res d'extrany que la cosa acabi ab un sobreseiment, si en el sumari hi surten a relluir certes lluites professionals que fa temps són el tema de totes les converses a Sant Feliu de Guixols y l'objecte de totes les censures populars.

SABADELL.— La Secció permanent de Educació y Instrucció del Centre de Dependents del Comers y de l'Industria d'aquesta ciutat ha organisat pera demà, a dos quarts de dèu del vespre, una conferencia a càrreg de don P. Rodón y Amigó, qui tractarà del «Futurisme de l'industria textil».

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, tarde, a les cinc, «No diguis blat», lletra de l'Aulés, música den Borrás de Palau; a les sis, l'obra lírica den Morató y Sadurní «Els gendarmes o qui vigila no dorm». Nit, segon Divendres Blau de la Joventut Carlista: «L'encis dels divuit anys», «Florida eterna», «Permetim» y «La reina del cor». Per la funció d'avui a la nit se despatxan vals a la estamperia Bordas, Banys Nous, 14; quincalleria «El Vano», Hospital, 19; Domenech y Cia., Talyers, 56, y barreteria Trinchet, Santa Agna, 9, primer.

Demá, a les cinc, «Les roselles»; a les sis, «Els gendarmes». Nit, a les nou, «El fill del rei», «Els gendarmes» y «El casament per forsa».

Diumenge, tarde, a dos quarts de quatre, y a les sis, «El casament per forsa» y «Els gendarmes». Nit, a les nou, «Joan del Os» y «Els gendarmes».

Se despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Gran Companyia d'òpera italiana.—Ultims dies d'abonament. Continuará obert tots els dies de deu a dotze del matí, de quatre a sis de la tarde y de nou a deu de la nit, tancantse dimars vinent.

A preus de molts concorrents al teatre, que no poden asistir a les funcions de nit, se obre un abonament especial a dotze funcions de tarde als següents preus: pales de platea sense entrades, 380 pessetes; sillons ab entrada, 72.

TEATRE CATALÁ (Romea). — Avui, brillants éxits; obres del dia jun tip de riure! A dos quarts de nou «Els savis de Vilatrista» (25 representació) y «Els porucs» (20 representació).

Demá, Societat Latorre.

Diumenge, tarde, «Curt de gambals», «Calvari amunt» y «Temps de belluga campi qui pugui». Nit, obres del dia, dos éxits; «Els savis de Vilatrista» y «Els porucs».

Dilluns, tarde estraordinaria; «Els savis de Vilatrista» y «Els porucs».

Dimars, estrena de «Bernat Manso» (un acte, Julià).

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE NOVETATS.— Desde avui, continuaran an aquest teatre les lluites del célebre y invencible profesor japonés de Ju Jut-su, M. Raku, y les notables atraccions M. Lichton, Merry and Glad, Les Dakar, «Le nu esthetique», Les Karritson», Les Gilborn's, M. Andrée, Les Javet, Rainats, Topsy Usker, Trio Williotts, y altres en contracta. Butaca ab entrada, 2 pessetes. A les nou.

Demá, gran funció; prenenthi part M. Rakú.

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE TÍVOLI. — Temporada d'hivern de 1907 a 1908. Gran Companyia cómic lírica dirigida per don Bonifaci de Pinedo y don Francisco de Pérez Cabrero.— Demá dissabte, inauguració de la temporada, debut de la excelent Companyia; a tres quarts de nou, «La guedeja rubia», debutant la senyoreta Chaffer y el senyor Alfonso; «Las estrellas», debut de la senyoreta Sobejano y l'Anselm Fernández; «Angelitos al cielo», debutant la senyoreta Juanita Fernández, senyora Leon y els senyors Valls y Serrano; y «La verbena de la Paloma», per tota la Companyia. Preus baratissims.—Butaca ab entrada (inclós timbre), 1'65 pessetes.

Diumenge, dues grandioses funcions.

Dilluns y tots els dies, seccions a les cinc y a dos quarts de set de la tarde, compostes de una sarsuela y magnífic cinematógraf de la casa Vincens.

Dimars, dia de Moda; estrena de «La conquista del marido».

Dimecres, estrena de la colosal obra en tres actes «El lego de San Pablo».

TEATRE ELDORADO (Teatre de Catalunya).— Gran Companyia cómica Balaguer-Larra.—Avui, día de Moda; el sainet «La rebotica» y la comedia en tres actes «Celosa». A les nou.

Demá, les dues comedies en dos actes «El amor que pasa» y «El oso muerto».

Diumenge, tarde, «Zaragüeta» y «El baron de Tronco Verde». Nit, «Las flores» y «La rebotica».

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE NOU.—Compañyia cómic lírica de primer orde.—Avui, tarde, a les quatre, secció sencilla, dos actes, dos: «Apaga y vámonos» y «La bella Lucerito»; a les cinc, especial, quatre actes, quatre: «Nanita Nané», «La conquista del marido» y última representació de la famosa òpera en dos actes «Cavalleria rusticana». Nit, a un quart de deu, especial: «El pipiolo», estrena a Barcelona de la sarsuela en un acte, llibre dels senyors Alvarez Quintero, música del mestre Chapí, titulada

LA PATRIA CHICA

ab una nova decoració del senyor Comeleran y «Tenorio feminista».

Demá, estrena an aquest teatre de l'ópera en quatre actes «Carmen».

En estudi, «Todos somos unos» y «La alegre trompeteria», ab grandiós decorat y vestuari.

SALA MERCÉ.—Gran éxit de la interessant película «Les cascades del Nort» única a Espanya y de la emocionant «El gos es el animal més agraït»; estrena «Procediment ianqui pera guanyar carreres» única a Espanya. Altres estrenes.

Exit grandiós de les «Grutes meravelloses», completament reformades, espectacle únic al mon.

TEATRE PABELLÓ SORIANO.—Exit grandiós del «Trio Clarús». Ovacions continues a tota la notable Companyia de Varietés

Aviat, extraordinaris y sorprendents debuts

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

Segueix el temps variable; tot el dia d'ahir estigué ennuvolat y a la tarde calgueren alguns ruixats, continuant en aquesta tendencia.

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotá ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetro al nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Clases de nuvols	Carrera de nuvols
9 m.	765'78	12'0	S. E.	73	C. K.	1'0
3 t.	764'85	14'0	S. S. E.	80	C. K. N.	1'0

Entes 24 hores	Temperatura Máxima	Temperatura Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milímt.
	Sol 24'6 / Omb. 14'0	Omb 8'2 / Refl. 6'2	299	1'41	0'00

Sortida del sol: 6'47 m.—Posta: 4'27 t.
Sortida de la lluna: 6'32 m.—Posta: 7'31 t.

Notes comparatives de la temperatura

Durant els sis ultims dies

	21 Nov. 1907	20 Nov. 1907	19 Nov. 1907	18 Nov. 1907	17 Nov. 1907	16 Nov. 1907
Máxima al Sol	24'6	23'6	21'6	26'5	26'8	28'3
Mínima a l'ombra	8'2	9'0	9'0	12'9	9'3	7'7

Durant els mateixos dies de l'any anterior

	21 Nov. 1906	20 Nov. 1906	19 Nov. 1906	18 Nov. 1906	17 Nov. 1906	16 Nov. 1906
Máxima al sol	25'8	21'8	20'4	24'3	25'7	24'7
Mínima a l'ombra	7'3	7'6	10'0	10'3	7'5	6'7

Imprempta Domènech, Ample núm. 7

F. MAS SARDÁ Y FILLS

Rambla del Centre, 20.-Barcelona

Negociém el cupó del Deute Amortisable, venciment 15 novembre.

SOCIEDAD FARMACÉUTICA ESPAÑOLA
Especialitats del Dr. Formiguera
PÍLDORES RESTAURADORES
A base de carbonat mangano ferroso y de pepsina del Dr. FORMIGUERA
Premiades en diferentes Exposicions nacionals y extrangeres
RECOMENDADES PER L'ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÉDIQUES
Produeixen assombrosos curacions en las malalties següents:
Supressió absoluta de la menstruació.—Desarreglo en la mateixa o sigui tocant a son periode, sa quantitat o qualitat. —Menstruació difícil y dolorosa.—Palidesa.—Inapetencia.—Debilitat general.—Debilitat de l'estómac.—Dificultat en la digestió. Histerisme.—Espasmes.—Convulsions y accidents.—Esterilitat.—Hipocondria.—Sofocació.—Hidropesia.—Escrófules o tumors freds.
Exigir en els frascos y etiquetes el nom del Dr. FORMIGUERA y el títol de SOCIEDAD FARMACÉUTICA ESPAÑOLA.
De venda a totes les bones farmacies drogueries y dipòsits d'especifics d'Espanya
OFICINES: Ronda de Sant Pere, número 4; BARCELONA

LA PERMANENT
Mobles baratos de totes classes
7, Plassa Universitat, 7

ESPECIALITAT EN LLITS

Timbrófils!!!
6 coleccions de segells d'Europa (tots diferents), per 10 francs, ofertes per la casa Victor Robert, 83, rue Richelieu; París

Franca	Europa del Nord	Estat del Bàlic	Europa Central	Estats dels Balkans	Europa del Sur
75 valors de 1849, 1853, 1862, 1863, 1870-71, 1876, 1900, 1902, 1903, taxes, etc. 2'50	75 valors d'Anglaterra, Bèlgica, Holanda, representant més de 4 francs en catàleg. 1'75	50 valors de Dinamarca, Noruega, Russia, Suecia, catalogats a més de 4 francs 2'00	75 valors d'Alemanya, Austria, Baviera, Suissa, Hongria, Wurtemberg 1'25	60 valors de Bosnia, Bulgaria, Grecia, Rumania, Servia, Turquia, de preu 15 fra. 2'00	50 valors d'Espanya, Italia, Portugal, de un valor de 3 francs en catàleg 1'50

Demaneu el Cataleg d'ocasions (40 pàgines en octau), que s'ha publicat pera 1907 y que es enviat gratis y franc ab bonics segells oferts com a prima gratuita.

COLECCIONISTES DE POSTALS!!
Els albums
LA UNIVERSELLE
són els millors

Mobles de A. Dirat
Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes: Mendizábal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

Se necessita fábrica pera llogar, moguda per forsa hidráulica, en población de la provincia de Barcelona. Escriure donant detalls y condiciones a don Josep Arcas, plassa de Catalunya, 3, porteria.

ESQUELES
MORTUORIES
Se n'admeten en la imprempta d'aquest diari, fins a dos quarts de tres de la matinada.
TELEFON 2,433

CLÍNICA CANINA
MARTYR ROSELL, VETERINARI ESPECIALISTA de l'Escola d'Alfort y de les principals clínicas de París
De nou a dotze.—Aribau, 44, primer

BOTLLETÍ COMERCIAL

Moviment de Borsa

21 de novembre 1907.

TRANSACCIONS

Ab molt poca animació ha transcorregut la sessió d'aquest matí al Casino Mercantil. Els valors cotisats, després de donar algunes modificacions d'escàs interès, quedaven a les dèu: l'Interior a 81'62, els Nords a 65'05 y els Alacants a 87'60.

Al comensarse la sessió de la tarde a la Borsa, el nou guany que han deixat conèixer els mercats regulADORS semblava indicar que l'alsa seria la que dominaria en nostra plassa. En efecte, ab la animació que ja's notava y ab l'ajuda de la indicada millora, han conseguit, tant la Renda com les accions carriláres, debutar ab un benefici d'alguns cèntims. Més prompte ha canbiat l'aspecte del mercat y el guany obtingut ha passat a convertirse en perdua, tot motivat per una reculada de la Borsa de París.

Com pot veures la tranquilitat no ha retornat y es tant gran la inquietut que segueix dominant que tot retrocés o petit cambi d'orientació que res significa, alarma y neguitja als especuladors.

El curs que s'ha seguit fins a les quatre de la tarde es: l'Interior ha debutat a 81'68 y ha passat a tancar a 81'55. L'Amortisable fi de mes no s'ha cotisat.

Els Nords de 65'30 reculen a 64'65, y els Alacants comensen a 88'05, aconsegueixen pujar a 88'10 y cauen després a 87'30.

Les Orenses de 23'00, passen a 23'05 y el Mercantil se cotisa a 54'50.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per cent, a 76'75; del 5 a 105'35; Segovies, a 105'35; Sant Joan de les Abadeses, a 00'00; Alacants del 4, a 96'25; del 2 1|4, a 56'15; de la serie B, a 100'75; Roda u Reus, a 54'50, y Orenses, a 51'75.

Ab més fluixetat han continuat cotisantse tots els valors al Borsí del vespre. La tanca, a les sis, ha donat:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	81'55	81'62	0'07 p.
Nords	64'45	65'10	0'65 p.
Alacants	87'30	87'70	0'40 p.

Els francs s'han cotisat a 13'35 y les lliures esterlines a 28'62.

BORSA DE BARCELONA
COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'75	00'00
Londres xec	28'60	00'00	28 62
París xec	13'35	00'00	13'35
Madrid y plasses banc. a 3 d. v.	0'00	0'20	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 % fi mes	81'525	81'525	81'55
Deute Inter. comp. S. A 4 %	83'65	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 %	83'65	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	83'60	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	82'35	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 %	81'80	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A.	100'60	000'00	000'00
» » c. S. C.	100'55	000'00	000'00
Emprestit munic. 1er. maig 1903 y març 1904 4 1|2	100'00	99'75	100'00
Emprestit munic. 1er. janer y 1er. juliol 1906—Series A, B y C	99'75	99'65	99'85
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S. cantitats petites	105'50	105'35	105'65
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona cantitats petites	105'25	00'00	00'00
F. C. Huesca a Fr.ncia y altres linies (4 %)	95'00	94'75	95'00
F. C. y Minas Sant Joan de les Abad (3 %)	78'75	00'00	79'00
F. C. Tarragona a Barcelona y Francia (2 1|4 %)	56'25	56'15	56'35
F. C. M. S. A. serie A. Valladolid	000'00	105'25	105'75
F. C. M. S. A., S. B. (4 1|2 %)	100'75	100'75	101'00
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	96'35	96'25	96'50
F. C. M. a B. Reus á Roda	00'00	54'50	55'00
F. C. Alm. a Val. y T. es. dh.	77'00	76'75	77'00
F. á Z. y Orense a Vigo	00'00	51'75	52'25
F. C. M. á C. y O. d'Esp nya.	00'00	95'00	95'50
Comp. G. de T.	96'00	00'00	00'00
Comp. Bars. Elec.	000'00	104'00	104'50
» » »	00 00	94'25	94'75
Comp. Gral. Ts. Fs.	00'00	98'00	98'25
S. g. a. d'Espanya núm. 1 a. 8,000	000'00	100'50	101'00
C. A. E. Tibidabo	000'00	100'50	101'00
Accions fi de mes			
Societat Crédit Mercantil	54'50	00'00	00'00
F. C. Medina á Z. O. V.	23'00	23'00	23'10
F. C. N. d'Espanya	64'55	64'50	64'60
» Madrid, Saragossa y Alacant	87'30	87'30	87'40
Accions comptat			
Banc Hispá Colonial cantitats petites	000'00	000'00	000'00
C. P. de T. Prefer.	99'85	00'00	00'00

BORSÍ DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sardá, Rambla del Milg, 20.

	Obre	Tanca
Interior	81'56	81'55
Alacants	87'30	87'30
Nords	64'60	64'45

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardá, Rambla del Milg, 20

A fonso	12'60	per 100
Isabel	15'60	» »
Unses	12'60	» »
Or de 4 duros	12'10	» »
Or de 2 y 1 duro	10'60	» »
Dollars	15'60	» »
Francs	12'70	» »
Muros	136'80	» »
Lliures esterlines	28'15	ptes. una

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor reial de comerç A. Compte Navarro, Lauria 72.

	Anterior	Avui
Interior fi próxim	81'70	00'00
Francs	12'80	00'00

BORSA DE PARIS

Informació del Corredor reial de comerç A Compte Navarro, Lauria, 72.

VALORS ESPANYOLS

	Anterior	Avui
Exterior 4 per 100	92'40	00'00
Alacants	370'00	000 00
Nords	276'00	000'00

Informació de la Societat Catalana General de Crédit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixemplis.

Argentina.	4 p. 100 1896 Rescisió.	90'45	p. 100
Idem	4 p. 100 1900	89'25	p. 100
Brasil	5 p. 100 1898 Funding.	103'25	p. 100
Xina	4 p. 100 1895	94'90	p. 100
Idem	5 p. 100 1898	500'00	titol
Egipte	Deute privilegiat 3 1|2 p. 100 1890	98'25	p. 100
Italia	3 1|4 p. 100	102'80	p. 100
Japó	4 p. 100 1905	89'20	p. 100
Marroc	5 p. 100 1904	509'00	titol
Mégic	4 p. 100 1904	91'90	p. 100
Russia	4 p. 100 1889	77'50	p. 100
Idem	5 p. 100 1906	91'90	p. 100
Suissa	4 p. 100 Ferrocarrils de l'Estat	104'25	p. 100
Idem	3 p. 100 1903	86'25	p. 100
Turquia	4 p. 100	92'35	p. 100

BORSA DE LONDRES

Informació de la Societat Catalana General de Crédit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixemplis.

Consolidat anglès	2 1|2 p. 100	82'37	p. 100
Alemanya	3 p. 100 Imperi.	82'00	p. 100
Argentina	3 1|2 p. 100	72'00	p. 100
Idem	4 p. 100 Rescisa.	85'00	p. 100
Brasil	5 p. 100 Fundin.	101'50	p. 100
Idem	4 p. 100 1889	79'50	p. 100
Idem	5 p. 100 1903	94'00	p. 100
Xina	4 1|2 p. 100 1898	95'00	p. 100
Japó	4 1|2 p. 100 1.ª s.	89'00	p. 100
Idem	4 1|2 p. 100 2.ª »	83'50	p. 100
Idem	4 p. 100 1905	81'50	p. 100
Idem	5 p. 100 1907	97'00	p. 100
Russia	4 p. 0|0 1889 1.ª s	75'00	p. 100
Idem	5 p. 100 1906	83'25	p. 100
Uruguai	3 1|2 p. 100	65'75	p. 100
Idem	5 p. 100 1896	91'00	p. 100
Venezuela	3 p. 100	44'50	p. 100

CAMBIS SOBRE LONDRES

Valparaiso	10	0|0	Transf.ª tel.	1|8	25|32
Riu Janer	15	1|4	Bombay 3 m.	1|4	9|32
H-Kong, 4 m.	2|1	5|16	Transf.ª tel.	1|3	25|32
H-Kong, tr.ª	2|0	3|8	Shangai 4 m.	2|9	7|8
Iokohama	2|0	3|8	Transferen.ª	2|8	1|2
Sing. y Pen.	2|3	3|4	Buen. Aires.	127	27
Calcut. 6 m.	1|4	15|32			

Plassa de Barcelona

CAFÉS Y SUCRES

Informació de la casa E Gaisseri, Princesa, 54

El Havre 21 novembre

Café (good average)

	Obre	Tanca
Desembre	40'25	00'00
Mars (1908)	39'75	00'00
Maig	39'75	00 00
Juliol	40'00	00'00

Sostingut.

Nova-York 21 novembre

Café (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Desembre	0'00	5'55
Mars (1908)	0'00	5'70
Maig	0'00	5'85
Juliol	0'00	5'90

Sostingut.

Hamburg 21 novembre

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Novembre	18'80	00'00
Desembre	18'85	00'00
Janer-Mars (1908)	19'20	00'00
Maig	19'50	00'00
Agost	19'80	00'00

Sostingut.

París 21 novembre

Sucre (núm. 3)

	Obre	Tanca
Novembre	27'12	00 00
4 Janer	27'87	00'00
4 Mars	28'37	00'00

Sostingut.

Londres 21 novembre

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Nov.-D.	9|3 1|2	9|3
Maig	9|8 0|0	9|7

Sostingut.

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona", Liverpool 21 novembre

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 11'15	Avui Tanca
Disponible	5'87	0'00	5'94	0'00
Novembre-Desembre	5'57	5'60	0'00	5'56
Desembre-Janer	5'57	5'60	5'58	5'56
Janer-Febrer	5'59	5'61	5'61	5'59
Mars-Abril	5'61	5'62	5'63	5'61
Maig-Juny	5'62	5'65	0'00	5'63

Vendes.—8,000 b les contra 10,000 al any passat.

Alexandria 21 novembre

	Anterior Obri	Avui Obra
Novembre	18'21|32	18'23|32
Janer	19'1|2	19'1|4

Sostingut.

Nova York 21 novembre

Anterior Tancà	Avui Obre	Avui 2.n Tel.
Dis. 10'90	00'00	00'00
Nov. 10'37	00'00	00'00
Des. 10 52	10'57	10'55
Jan. 10'14	10'20	10'16
Mar 10'22	10'27	10'23
Mai. 10'29	10'32	00'00
Jul. 10'28	00'00	00'00

Sostingut.

Nova Orleans 21 novembre

	Anterior Tancà	Avui Obre
Disponib.	10'75	00'00
Novbre.	10'43	00'00
Desembr.	10'32	10'38
Janer	10'29	10'37
Mars	10'30	00'00
Maig	10'34	00'00
Juliol	00'00	00'00

Quiet.

Arribades als ports dels Estats Units. — 60,000 balas contra 68,000 al mateix dia de l'any passat.

ARRIBADES DE GRANS

19 novembre.

Pel Nord: 54 vagons de blat, 3 de farina y 1 de ségol.

Per Fransa: 23 vagons de blat, 2 de farina, y 1 de blat de moro.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa Maristany y Companyia

(Carga de 115 kilos, sense Consums)

Empordá, de 30 a 00; Andalusia, de 30 a 00; Aragó, de 34 1\|2 a 00; Mallorca, de 31 a 00; Urgell, de 33 a 00; Tortosa, de 33 a 00 duros.

ESPECIALITAT DE LA CASA:

Cantis d'un quartó ab consums

Etiqueta blava, a 6'00; idem rosa, a 6'50; idem or-vert, a 7'50 pessetes.

Existencies al Moll y Estacions anteriorment, 50 cargues.

Arribades al Moll y Estacions avui, 150 cargues.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C.ª, Plassa Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 20 novembre

		Llin.	Shel.	Pen.
Courr.	Standard	58	00	0
»	Id. 3 mesos	57	17	6
»	Best Selected	65	00	0
Estany	G. M.	135	15	0
»	Id. 3 mesos	137	00	0
»	Inglés	139	0	0
Plom	Espanyol	18	0	0
Ferro	Escocés		61	6
»	Middlesbro		51	0
»	Hom titas		68	3
Accions	Riu Tinto	62	5	0
»	Tharsis	6	5	0
Exterior	Espanyol	91	0	0
Plata		27	3	8
Cambis 3 m/v		0	0	0
Règul d'antimoni		40	0	0

MERCATS DE SUBSISTENCIES

Avui no hi ha indicació de mesura, s'entén que s'ha de complir preliures: 400 grams

BACALLÀ: Sec, 0'55 a 0'70, remullat 0'40 a 0'50 pessetes.

BOLETE: Rovellons, 0'40 a 0'60; rossinyols, 0'20 a 0'30, muixarnons, 0'00 a 0'00 pessetes.

CARNS

BOUO VACAI: Filet, 2; de primera, sense os, 1'10; ab os, 0'70.—De segona, sense os, 0'90 a 1'00; de segona, ab os, 0'60 pessetes.

BADELLAI: Filet, 1'75; de primera, sense os, 1'30; de primera, ab os, 0'70.—De segona, sense os, 1'10; segona, ab os, 0'50 pessetes.

MOLTÓ: Costelles, 1'10; Primera, 0'90; Segona, 0'60 pessetes.

ANYELLI: Indistintament, 0'90; Costelles, 1'30; Cuixa, 1'00; Córpora, 0'60 pessetes.

CABRIT: Indistintament, 1'25; Costelles, 1'50; Cuixa, 1'25; Córpora, 0'60 pessetes.

OVELLA: 0'70 a 0'80 pessetes.

CABRA O CRESTAT: 0'60 pessetes.

PORC: Llomillo, 1'30; Magra, 1'10; Butifarra catalana, 2'00; Blanc, 1 a 1'50; Negre, 0'80 a 1'20; Salsitxa, 1'00; pernil, 2'50; Ossos salats, 0'60 a 0'00; Llardblanc, 1'00, de la caldera, 0'80; Segi, 1'00 a 0'00; Cansalada, 0'80 a 1'00 pessetes.

MENUTS: de bou o de badella, primera, 0'50 a 0'90; segona, 0'25 a 0'40; de moltó, 0'30 a 0'40 pessetes.

CASSA: (per nuitats) llebra, de 2'50 a 5'50; conill, de 1'75 a 2'00; perdiu, de 2'25 a 2'50; guatlla, de 0'75 a 0'00; tort, de 0'30 a 0'00; aucellets (dotzena), de 0'60 a 0'75.

CARGOLS: (Dotzena), 0'05 a 0'00 pessetes.

FRUITES

Meló: (un), 0'75 a 1'50; magrenes, 0'60 a 1'50; codonys, 0'00 a 0'00; dátils, 0'00 a 0'00; figues (dotzena), 0'10; idem seques, 0'15 a 0'30; idem de moro, 0'15; llimones 0'80 dotzena; madurixes, 1'00; cindria (una), 0'00 a 0'00 pessetes; nespres, 0'00; olives trencades, 0'30; idem sevillanes, 0'40; pinses, 0'40 a 0'60; peres, 0'40; pomes, 0'15 a 0'35; prunes, 0'00; id. seques, 0'00; raim comarca, 0'20 a 0'00; id. valencià, 0'25 a 0'00; id. pansa, 0'00; serbes, 0'00; taronges, 0'00, mandarines, 0'00; presseca, 0'30 pessetes.

OUS (dotzena), 1'50 a 2'40 pessetes.

PA (kilo), 0'38 a 0'43 pessetes.

PESCATERIA

Llus del Cantàbric, 0'70 a 0; id. del bou, 0'80 a 0'00 id. palangre, a 1'50; molls, 0'60 a 0'80; llenguado 0'75 a 1'50; nero, 1'50; pelalés, 0'70; besugo, 0'60; congres 0'50 a 1'25; tonyina 0'90 a 0; bonito, 0'50; rap, 0'50 a 0'70; anguila, 0'80; mòllares, 0'70; rajada, 0'35; dorada, 0'75 a 0'00; llobarros, a 1'50; sardina, 0'70 a 0'00; llangosta, 1'50; llagostins, 2'00 a 3; calamarsos, 1'00 a 1'50; sipies, 0'80; pops, 0'35 a 0'00; ostres (dotzena), 0'80; petxines (dotzena), 0 5 a 0'10, muscles (dotzena), 0'05 a 0'20 pessetes.

VERDURES Y LLEGUMS

Enciams: (dotzena), 0'25 a 0'40; escarroles (dotzena); 0'25 a 0'40; escarxofes, (dotzena). 0'75 a 1'25; pèbrots (dotzena), 0'30 a 0'50; bitxos (dotzena), 0'15; cols (dotzena), de Gavá, 2'50; verdes, 0'50 a 0'80; coliflors (dotzena), a 1'75; bróquils (dotzena); 1'25 a 0; cogombres (dotzena), 0'00 a 0'00; carabassons (dotzena) 0'25 a 0; oberginies, 0'30 a 0'6; raves (dotzena), 0'25; nips, 0'10; cols de Brusselas, 0'40; escalunyes, 0'0; mongetes tendres, 0'40; rèngues, 0'00; patates, 0'06 a 0'10; bonllots, 0'5; tomàtes del temps, 0'20; conservats, 0'15 a 0'00; carabassa (una), 0'75 a 1; cart (un), 0'25; espàrrecs (manat), 0'00, espinacs, 0'00; àpit (manat), 0'00; sebes (foro), 0'25 a 0